

Člověk v tísni
společnost při České televizi, o.p.s.

Výroční zpráva

2002: rok pětisetleté vody

Jednou z nejzávažnějších událostí minulého roku byly bezesporu ničivé povodně, které zasáhly významnou část Čech. Projekt na odstraňování jejich následků se stal nejrozsáhlejší operací v historii Člověka v tísni. Prostřednictvím sbírky SOS Povodně jste nám do 15. července 2003 svěřili 269 milionů korun. Veškeré finanční prostředky jsme použili na nákup rychlé humanitární pomoci, na příspěvky více než třem tisícům postiženým domácnostem a na podporu projektů veřejného zájmu – například na opravy škol a domů s pečovatelskou službou nebo na výstavbu obecních bytů.

Ani zvednuté hladiny řek nezastavily realizace našich ostatních programů. Pracovali jsme v Rumunsku, Srbsku a v Kosovu, paralelně jsme řídili dvě velké humanitární operace – v Čečensku a v Afghánistánu. Přípravovali jsme projekty v Etiopii a Namibii. Oddělení zaměřené na podporu disidentů a představitelů demokratických sil v nedemokratickém světě se věnovalo práci v Bělorusku a na Kubě. Přibyl i program zaměřený na informování o situaci v Severní Koreji.

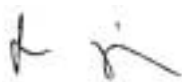
Ve světě působíme již jedenáctým rokem. Od povodní na Moravě, od roku 1997, uskutečňujeme rozsáhlé projekty i v České republice. Pokračujeme v terénní sociální práci zaměřené na řešení situace ve stále se zvětšujících českých „sociálních ghettech“, do kterých jsou většinou vystěhováváni Romové. Proběhl další ročník festivalu Jeden svět a filmy jsme v průběhu roku promítali ve školách a v klubech po celé zemi. Ve své práci pokračoval Infoservis a rozšířili jsme projekt Varianty, program podpory interkulturního vzdělávání na všech úrovních českého školství.

Stejně, jako v letech minulých, jsme se snažili směřovat veškerou pomoc do míst, kde jiné organizace nepůsobí, kde je naše činnost nejvíce potřeba. Věříme v lidskou svobodu a důstojnost, jsme stále přesvědčeni, že naše práce má své nezastupitelné místo. Snad se nám podařilo upozornit na nejrůznější domácí i zahraniční problémy a přispět k jejich řešení. Snažili jsme se pracovat rychle, podle svého nejlepšího svědomí, a se svěřenými prostředky nakládat co nejšetrněji. Jestli se nám to skutečně dařilo, nechť posoudí jiní.

V neposlední řadě stojí za zmínku, že na konci roku se nám podařilo sestěhovat všechny kanceláře do domu, který nám velkoryse pronajala radnice Prahy 2. Začátkem devadesátých let při vypravování prvních kamiónů s pomocí do Náhorního Karabachu a na Balkán se celá nadace Lidových novin vešla do jedné místnosti. Nyní pro Člověka v tísni pracuje přes sto lidí. Nejen jim, ale i všem dobrovolníkům a přátelům patří naše vřelé poděkování. Zvláštní dík samozřejmě patří i České televizi.

Bez Vaší podpory bychom rozhodně nemohli uskutečňovat tak rozsáhlé projekty. Doufáme, že nám i nadále zachováte svoji přízeň.

Děkujeme Vám,

Tomáš Pojar,
ředitel

Mapa působení 1992 – 2003

■ v roce 2002

1. Afghánistán 2000–2003
2. Albánie 1993, 1997, 1999
3. Arménie 1988, 1998
4. Barma 1997, 2001–2003
5. Bělorusko 1998–2003
6. Bosna a Hercegovina 1993–1998
7. Bulharsko 1997
8. Čechensko/Ingušsko 1995, 2000–2003
9. Černá hora 1999–2001
10. Česká republika 1994–2003
11. Egypt 2002
12. Etiopie 2003
13. Chorvatsko 1993
14. Irák 2003

15. Kazachstán 1995–2001
16. Kolumbie 1999
17. Kosovo 1998–2003
18. Kuba 1997–2003
19. Makedonie 1999
20. Moldávie 1998
21. Mongolsko 1993
22. Náhorní Karabach 1993–94
23. Namíbie 2003
24. Rumunsko 1995–2003
25. Severní Korea 2002–2003
26. Slovensko 1998, 2001–2003
27. Somálsko 1993
28. Srbsko 2001–2003
29. Španělsko 2002
30. Ukrajina 1993, 1997, 2001
31. Tádžikistán 1998
32. Velká Británie 1997–2000

Obsah

▶	2002: rok pětisetleté vody	3
▶	Mapa působení 1992 – 2003	4
▶	Obsah	6
▶	Humanitární a rozvojová pomoc	7
	SOS Povodně	8
	Afghánistán	12
	Čečensko	14
	Ostatní humanitární a rozvojová pomoc ve světě	16
▶	Terénní programy a Varianty	19
	Terénní programy	20
	Varianty	22
▶	Lidská práva	25
	Jeden svět	26
	Osvětové a informační aktivity	28
	Lidská práva a demokracie ve světě	30
▶	Finanční zpráva	33
	Finanční přehled za rok 2002	34
	Výrok auditora	37
	Rozvaha	38
	Výkaz zisku a ztráty	40
	Přílohy finanční zprávy	41
▶	Naši pracovníci	42

HUMANITÁRNÍ A ROZVOJOVÁ FOND

SOS Povodně

„Vydatné deště způsobily nejničivější povodně v novodobých dějinách. Postupně zasáhly celý tok Vltavy a od soutoku i Labe; rozvodněna byla i Dyje na Znojemsku. V Praze kulminovala Vltava takzvanou pětisetletou vodou 14. srpna. Zápaly se projevily v deseti krajích. Postiženo bylo 753 obcí a evakuováno na 220 000 obyvatel, o život přišlo 17 lidí. Zápaly zničily více než tisíc domů, nejtragičtěji skončily jihočeské Metly a středočeské Zálezlice. Národohospodářské škody činí 70 miliard korun, z toho na území Prahy 24 miliard korun. Z podniků byla nejvíce zasažena neratovická Spolana. V Praze bylo těžce poškozeno metro, nefungovalo 25 stanic.“

Sbírka SOS Povodně a rámcové rozdělení prostředků

Na konto veřejné sbírky SOS Povodně se do poloviny roku 2003 sešlo 269 milionů korun. Na základě rozhodnutí správní rady společnosti Člověk v tísni byly využity následovně:

Příspěvky domácnostem	152 mil.	56,5 %
Projekty veřejného zájmu	99 mil.	36,8 %
Malé projekty pomoci	11 mil.	4,1 %
Dokončení projektů a organizační náklady	7 mil.	2,6 %
Celkem	269 mil.	100 %

Přesto, že 97,4 % finančních prostředků bylo rozděleno do poloviny roku 2003, předpokládáme, že realizace projektu SOS Povodně bude v omezeném rozsahu trvat ještě minimálně do konce roku 2003.

Financováno: SOS Povodně | NROS – EU Phare | Charles S. Mott Foundation

Hlavní mediální partner: Česká televize

Většina nákladů na realizaci pomoci a na mzdy pracovníků povodňového týmu byla hrazena z grantu NROS – EU Phare a Charles S. Mott Foundation.

Obnova domácností Výběr lokalit

Na základě jednání s dalšími humanitárními organizacemi, především s Adrou, Diakonií a Českou katolickou charitou, převzala naše společnost odpovědnost za plošnou pomoc postiženým z okresů Strakonice, Prachatic, většině postižených obcí okresů Mělník a Litoměřice, Ústí nad Labem, Beroun a Děčín, v západních Čechách pak po dohodě s diecézní charitou Plzeň převzala nejtěžší případy. Od října postupně rozšířila své působení

i do dalších oblastí, zejména do pražských čtvrtí Karlín a Libeň a do okolí Prahy. Během podzimu bylo zjištěno, že v některých oblastech, kde Člověk v tísni nepůsobí, dostává pomoc jen malá část rodin a často jen v malé výši. Působení povodňového týmu Člověka v tísni bylo proto rozšířeno i do jižních Čech. Finanční podpora byla poskytována rodinám i jednotlivcům postiženým povodněmi a byla určena na opravy a výstavbu bytů i domů a na obnovu základního vybavení domácností. Příspěvky byly přidělovány podle míry postižení a podle sociální a ekonomické

SOS Povodně

Sbírka byla vyhlášena den před tím, než se Prahou prohnala pětisetletá voda. V den, kdy Vltava kulminovala, již v terénu působili pracovníci společnosti, kteří ve spolupráci s místními krizovými štáby a vedením obcí vyhodnocovali situaci v postižených oblastech tak, aby skupiny dobrovolníků, materiální pomoc a technika pro období likvidace následků byla směřována těm

nejpotřebnějším. Koordinátoři postupovali od jižních Čech až k severním hranicím České republiky na Labi. Zároveň byla zahájena jednání s ostatními humanitárními organizacemi. Paralelně vznikala povodňový tým, který byl složen z koordinátorů, terénních pracovníků, statiků, psychologů, stavařů, sociologů a v první fázi hlavně také ze stovek dobrovolníků.

Obnova domácností v číslech: (stav k 15. červenci 2003)

- V rámci pomoci rodinám společnost Člověk v tísni pokrývá 187 měst, vesnic a osad v České republice.
- Bylo zaregistrováno 5 334 domácností, které byly poničeny povodněmi, včetně 454 klientů, jejichž dům byl povodní zcela zničen, anebo byl následně určen k demolicí.
- Příspěvková komise rozhodla o přidělení 152 170 862,- Kč pro celkem 3 170 rodin i jednotlivců, a to v rozmezí od 10 do 350 tisíc korun.
- Z různých příčin zůstává stále otevřeno či odloženo 77 případů.
- Příspěvková komise ukončila z rozličných důvodů 989 případů bez přidělení finančního příspěvku.
- Dalších 1 142 domácností nezahrnuje do dalšího šetření – tito klienti byli buď vyřazeni pro malou míru poškození, anebo byli předáni jiné humanitární organizaci.

situace rodin s přihlédnutím k řadě objektivních i subjektivních zátěžových faktorů. Průzkum domácností byl zajišťován vyškolenými tazateli formou dotazníkového šetření při osobních návštěvách. Metodika, dotazník pro terénní šetření, konstrukce celkového vzorce pro vážení nasbíraných informací popisujících situaci postižené rodiny a zpracování dat byly připraveny ve spolupráci s agenturou STEM. Hodnocena byla zejména míra poškození, ekonomická situace rodiny a její sociální struktura. Rodiny, vybrané podle výsledků zpracování dat, násled-

ně navštěvovali sociální rozhodčí, kteří prováděli řízený rozhovor, včetně zjišťování finančních zdrojů a rozpočtu rodiny na obnovu a navrhli výši příspěvku. O každé domácnosti individuálně rozhodovala příspěvková komise složená z koordinátorů, sociálních rozhodčích a zástupců vedení povodňového týmu a vedení společnosti tak, aby se podpora dostala především těm postiženým, kteří si sami pomoci nemožou a jejichž situaci neřeší příspěvek státu či jiných humanitárních organizací.

SOS Povodně

Projekty veřejného zájmu

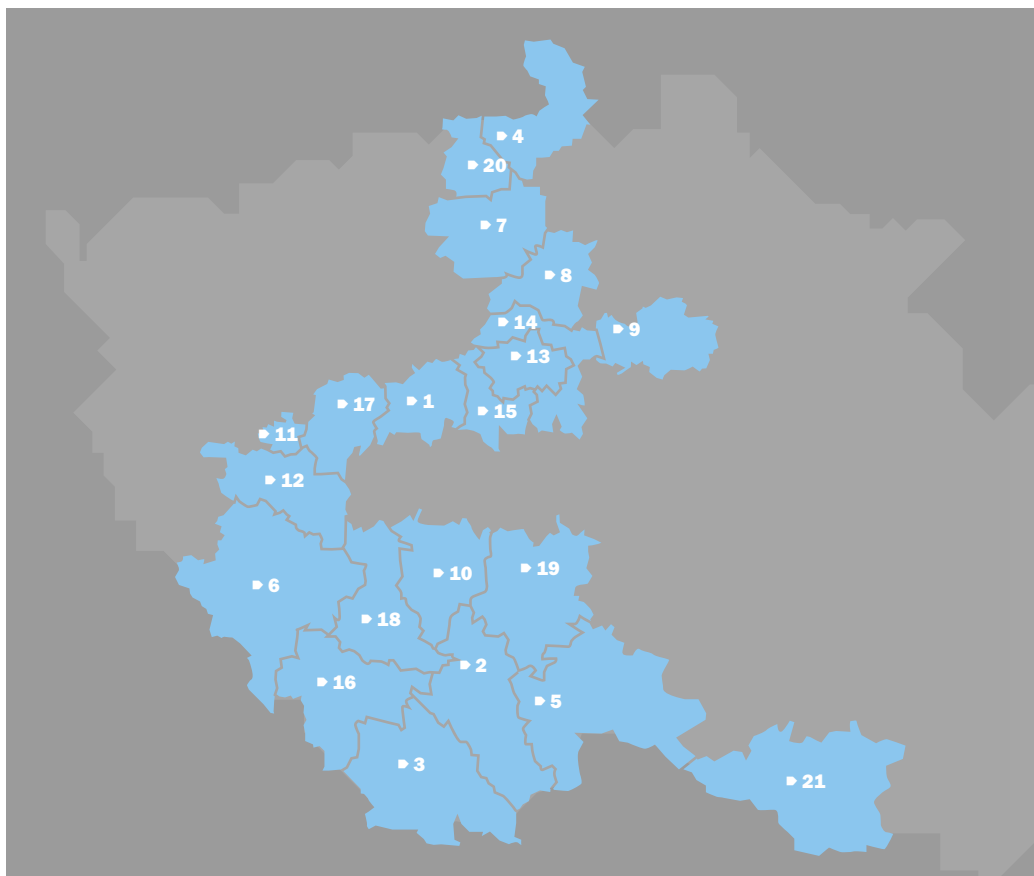
Zatopené objekty v majetku obcí a měst – školy a školky, komunikace, lávky, mosty, domy s pečovatelskou službou, domovy důchodců, přívozy, knihovny, zdroje pitné vody, bytové domy a další obecní instituce, systémy či budovy, jsou zahrnuty pod pojem Projekty veřejného zájmu. Slouží totiž v podstatě všem. Na veřejnou sbírku SOS Povodně přispěly kromě deseti-

tisíců lidí i tisíce firem a institucí, které často chtěly předem vědět, na co konkrétně bude jejich dar použit. Myšlenka propojení firemních dárců s projekty veřejného zájmu vznikla spontánně a ve svém důsledku znamenala to, že individuální příspěvky byly použity především na pomoc individuálním příjemcům, tj. domácnostem, a dary od velkých dárců především na podporu projektů veřejného zájmu.

Projekty veřejného zájmu v číslech:

(stav k 15. červenci 2003)

- Zaregistrováno bylo více než 260 žádostí o pomoc s obnovou projektů veřejného zájmu.
- Rozhodli jsme o přidělení příspěvků v celkové hodnotě 98 590 854 Kč na 132 různých projektů.
- Kompletně dokončeno už bylo 51 různých projektů.
- Podíleli jsme a podílíme se, na stavbách, opravách a dovybavování 64 školských zařízení (část již dokončena).
- Opravuje se, či nově staví, 10 domů s pečovatelskou službou (část již dokončena).
- Podporujeme různé projekty ze sféry kulturní (knihovny, muzea) i jiné (ústav pro mentálně postižené, vodovod, most, lávka, čistírna pitné vody aj.) (část již dokončena).
- Staví se 22 objektů obecního bydlení (část již dokončena).

– Území do nichž směřovala pomoc z programu SOS Povodně

1. Beroun	8. Mělník	15. Praha-západ
2. České Budějovice	9. Nymburk	16. Prachatice
3. Český Krumlov	10. Písek	17. Rokycany
4. Děčín	11. Plzeň	18. Strakonice
5. Jindřichův Hradec	12. Plzeň-jih	19. Tábor
6. Klatovy	13. Praha	20. Ústí nad Labem
7. Litoměřice	14. Praha-východ	21. Znojmo

Monitoring a kritéria výběru

Důkladný monitoring, který prováděli koordinátoři Člověka v tísní v terénu, poskytl informace o závažnosti potřeb, dalších finančních zdrojích, které obce a města mají k dispozici (například výše pojistky na postižený objekt, jiné dary, kapacity obecního rozpočtu), i o časovém plánu a technologických okolnostech plánované opravy a obnovy. Především kritéria potřeby, nutnosti projektu veřejného zájmu a finanční rozvahy, jakož i schopnost obce či města poradit si

s nastalou situací vlastními silami, byly hlavním vodítkem při rozhodování o tom, jaký projekt, a v jaké výši, podpořit. Vlastní rozhodování probíhalo v Praze v komisi složené z koordinátorů veřejných projektů a zástupců vedení povodňového týmu společně s vedením společnosti Člověk v tísní. Na každý projekt byla uzavřena smlouva, jejíž součástí je přesný rozpočet a zdroje financování. Zástupci Člověka v tísní se zúčastňují kontrolních dnů a kolaudací. 20 % přidělené částky je vyplaceno až po předání závěrečné zprávy s kompletním vyúčtováním.

Materiální a humanitární pomoc

V prvních dnech a týdnech po povodních vypravil Člověk v tísni více než sto dodávek humanitární pomoci do zasažených lokalit. Vždy na základě přesných požadavků tak, aby byla jistota, že bude skutečně efektivně použita. Šlo o hygienické potřeby, desinfekci, trvanlivé potraviny a pracovní oděvy, ochranné pomůcky, nářadí na otloukání promočených omítek či

těžkou techniku. Velikost jednotlivých zásilek pomoci byla různá, podle počtu postižených a míry zasažení. V průběhu podzimu a zimy jsme vyplaveným buď provozovali anebo zapůjčili 170 vysoušečů a podle možností kalová čerpadla, elektrocentrály, vrtací kladiva. Část materiálních darů byla zakoupena z prostředků SOS, část získána od firem, které se rozhodly věnovat své výrobky a ty byly přes sklad Člověka v tísni dále distribuovány.

Kontaktní centrum Karlín

Začátkem října bylo na pražském Karlínském náměstí otevřeno Kontaktní centrum, odkud byla koordinována pomoc vyplaveným domácnostem z Karlína, Holešovic, Libně a Malé Strany.

Tým sídlící v maringotce nabízel vracejícím se obyvatelům aktuální informace o zapojování telefonů, dodávkách plynu a vody, statickém ohodnocení domů, finančních příspěvcích, možnostech, kde a jak požádat o náhradní ubytování a o tom, na co mají vyplavení nárok. K dispozici bylo i bezplatné právní poradenství. Tým se podílel na řešení komplikovaných případů vyplavených. V terénu se pohybovalo několik sociálních pracovníků, kteří usnadňovali – zvláště starým lidem – návrat do čtvrtí, kde v prvním období po povodních nefungovalo téměř nic.

Soukromým majitelům nabídl svoji pomoc „sušící tým“: přízemí a sklepy stovek domů byly vyplaveny a nasyceny vodou, blížila se zima a odhady statistik byly spíše pesimistické. Od podzimu do začátku jara bylo v Karlíně v provozu přes sto vysoušecích agregátů Člověka v tísni. Jejich provoz znamenal mimo jiné i plynulé zásobování naftou (většina byla poskytnuta zdarma ze Státních hmotných rezerv) a tak bylo ručně doneseno přes dvě stě tun nafty do sklepů, kde pak byla „protopena“ v horkovzdušných vysoušečích.

Dobrovolníci

Během povodní, a bezprostředně po nich, bylo ve spolupráci s Dobrovolnickým centrem UK vysláno přes tři tisíce dobrovolníků do desítek vyplavených lokalit. Dobrovolníci dohromady odpracovali 150 000 osobohodin. Týmy dobrovolníků byly vysílány jen po dohodě se starosty či krizovými štáby. Každá skupina měla svého vedoucího, byla vybavena vším potřebným a organizována tak, aby v období stresů po povodních svojí přítomností nepřidělávala starosti.

Dokončení projektů

Pomoc rodinám byla v podstatě ukončena v červenci 2003, projekty veřejného zájmu mají vlastní dynamiku danou postupy stavebních prací. Do léta 2003 bylo využito 97,4 % svěřených prostředků, část zůstává především jako rezerva pro výjimečné případy postižených rodin, které řeší svoji situaci až nyní. Minimum ze zůstatku bude použito na pokrytí nezbytných organizačních a administrativních nákladů spojených s realizací projektů SOS Povodně.

Afghánistán

Stálá mise v Afghánistánu byla zahájena na podzim roku 2001 v centru severního Afghánistánu, ve městě Mazare Šaríf. V roce 2002 byly založeny další tři základny, v Daraisufu v provincii Samangan, v Bamjánu ve středním Afghánistánu a v hlavním městě Kábulu. V počáteční fázi byla prioritou distribuce humanitární pomoci a návratové projekty, na které společnost postupně navázala programy dlouhodobé obnovy jako jsou rekonstrukce škol, domů a zdravotnických zařízení, dále programy na podporu infrastruktury, zaměstnanosti a školní docházky. V průběhu roku 2002 pracovalo v Afghánistánu šest Čechů a přes třicet stálých místních zaměstnanců (projektových manažerů a asistentů, stavebních inženýrů, logistiků, překladatelů, stráží a řidičů).

Návrat uprchlíků

Společnost reagovala na beznadějnou situaci uprchlíků v utečeneckých táborech v okolí Mazare Šarífu. V nich byli lidé závislí na denních dávkách humanitární pomoci a naděje na lepší život měli minimální. Navázáním úzké spolupráce s Mezinárodní organizací pro migraci (IOM) zahájila již v lednu 2002 pilotní návratový projekt pro vnitřní uprchlíky. Tím se stala klíčovou organizací v určování strategie a realizaci návratových programů v severním Afghánistánu. Cílem celého programu je pomoci uprchlíkům uvnitř Afghánistánu při návratu z uprchlických táborů do svých rodných vesnic.

V průběhu roku 2002 společnost asistovala při návratu více než 22 000 uprchlíků do jejich domovů. Každé rodině byly po návratu do původní vesnice předány základní potraviny, osivo a předměty nutné k přežití (deky, kanystry a nádobí pro domácnost). Díky včasnému návratu, a následné reintegrační pomoci, mohli navrácení uprchlíci znovu zasít a začít v původních domovech nový život. Program se tak stal dlouhodobě udržitelným a perspektiva závislosti navrátilců na humanitární pomoci se tím výrazně zkrátila.

Financováno:

IOM | NWMT | UNHCR | UNICEF | UNOCHA | WFP | MZV ČR | C. S. Mott Foundation | SOS Afghánistán.

— Škola v Bamjánu

Obnova domů

Během bojů mezi Severní aliancí a Talibánem byly před třemi lety zničeny tisíce domů. Mnoho lidí se stále nemá kam vrátit a je nuceno žít v polorozbořených příbytcích. Ve spolupráci s místními obyvateli zahájila společnost záchranný rekonstrukční program na opravu zničených domů. V rámci něj bylo zrekonstruováno, nebo znovu postaveno, 650 domů v oblasti Daraisuf (provincie Samangan).

Financováno: UNHCR

Školní pekárny

V provincii Balch byla vybudována převážně ženami provozovaná síť pekáren, které zajišťují pravidelnou distribuci chleba v šedesáti školách. Dívkám docházejícím do škol jsou navíc rozdávány zvláštní dávky oleje. Přibližně 25 000 žáků dostávalo denně základní potraviny. Projekt navíc výrazně přispěl k vytvoření pracovních příležitostí pro ženy ve venkovských oblastech a motivoval rodiče posílat do škol i dcery.

Financováno:

Světový potravinový program (WFP)

Obnova školství

Velké množství dětí, převážně dívek, nemělo v posledních letech možnost navštěvovat školy. Vyrostla tak generace, která neumí číst a psát. Člověk v tísní se stal jednou z prvních organizací, která začala po pádu Talibánu rekonstruovat školy v oblastech severního a centrálního Afghánistánu. Do konce roku 2002 bylo převážně v horských, těžce přístupných

oblastech, kde je úroveň gramotnosti nejnižší, opraveno, nebo nově postaveno, 61 škol pro více než 40 tisíc dětí. Školy byly vybaveny tabulemi, nábytkem a školními potřebami. V rámci kampaně UNICEF „Zpátky do školy“ společnost v provincii Balch distribuovala vyučovací pomůcky pro 85 000 dětí.

Financováno: UNICEF | DFID | USAID | CIGI – USA | CHF | C. S. Mott Foundation | MZV ČR | SOS Afghánistán.

Pomoc zdravotnictví distribuce léčiv a opravy klinik

Přes dvacet let trvajících konflikt v Afghánistánu zničil systém základní zdravotní péče. Na jaře 2002 proto byly vybraným zdravotnickým zařízením v severním Afghánistánu rozvezeny tři tuny léků a desítky drobných zásilek se zdravotnickými potřebami.

V horských oblastech provincií Balch a Samangan společnost opravila tři kliniky, a dvě nové postavila. Jednotlivá zdravotnická zařízení byla po dokončení a vybavení základním nemocničním zařízením předána Ministerstvu zdravotnictví Afghánistánu. Základní zdravotní péče tak byla zpřístupněna v oblasti, kde žije přes 200 000 obyvatel.

Financováno: DFID – UK | MV ČR | MZV ČR

Distribuce potravin a hygienických balíčků

V severním Afghánistánu zůstávaly po celý rok 2002 tzv. hladové kapsy – odlehlá místa postižená boji, suchem a celkovým rozpadem systému. Člověk v tísní proto v oblasti realizoval pět velkých distribucí humanitární pomoci, které obsahovaly:

- 612 tun základních potravin (olej, rýže, fazole, cukr).
- hygienické balíčky pro 10 000 lidí.

Financováno: WFP | UNICEF | Save the Children | MZV ČR | C. S. Mott Foundation | SOS Afghánistán

Rozvoj infrastruktury cihelna a zásobníky vody

V rámci pilotního projektu na podporu místní ekonomiky postavila společnost Člověk v tísní v okrese Bazáre Suchta cihelnu. Cihly, které se zde vyrobily, byly použity na rekonstrukci škol v blízkém okolí. Ve vesnici Ojmahut (provincie Balch), postižené dlouho-trvajícím suchem, vybudovala dva velkokapacitní zásobníky na záchyt vody. Cihelna a vodní zásobníky byly po skončení projektu předány místní samosprávě.

Rozvojové projekty realizované částečně systémem „Food for Work“, tedy „potravin za práci“, jsou základem pro dlouhodobé zlepšení podmínek v regionu. Na rok 2003 připravuje společnost projekt na obnovu desítek (až stovek) podzemních nádrží na vodu v oblasti Daraisufu.

Financováno: C. S. Mott Foundation | DFID – UK

Čečensko a Ingušsko

Společnost Člověk v tísní byla první mezinárodní humanitární organizací, která už v lednu roku 2000 projela s větším nákladem potravin do Čečenska. Po příhraničních vesnicích pronikly v březnu 2000 její konvoje potravin jako první také do vybombardovaného hlavního města Čečenska Grozného. Již přes tři roky je v Ingušsku otevřená stálá mise Člověka v tísní, ve které působí čtyři Češi a 280 místních zaměstnanců. Společnost uskutečňuje projekty na zlepšení podmínek uprchlíků v Ingušsku, především však realizuje program pomoci přímo v Čečensku.

Na projektech společnost spolupracuje s nevládními organizacemi:
CARE | Caritas | Danish Refugee Council | Hammer Forum | Handicap International | HELP | Polish Humanitarian Organisation

Opravy škol a zdravotnických zařízení

V roce 2002 pokračovaly rekonstrukce škol a zdravotnických objektů, které tvoří opory pro jakýsi normální život v polo-válečné zemi. Program navíc přispívá ke zlepšení podmínek nutných pro návrat uprchlíků a stabilizaci životních podmínek obyvatel. V roce 2002 byly dokončeny opravy čtyř škol v Grozném a školy v jihočečenském Duba Jurtu. Dále byly zahájeny rekonstrukce několika škol, které skončí během roku 2003. V roce 2002 byla opravena poliklinika v Grozném a zdravotní středisko v Duba Jurtu. Program rekonstrukcí škol a poliklinik pokračuje i v roce 2003.

Financováno: UNICEF | BPRM – USA (IRC)

Bezplatná lékařská péče pro ohrožené skupiny obyvatel

Společnost provozuje mobilní lékařskou jednotku, která v pravidelných časech navštěvuje jednotlivé divoké utečnické tábory a zejména dětem poskytuje bezplatnou základní zdravotní péči. V rámci projektu jsou dále dlouhodobě podporováni vážně nemocní z těchto táborů – dostávají potraviny a oblečení i příspěvky na léky a na náročnější lékařská vyšetření. Pro rok 2003 připravuje společnost program lékařské pomoci lidem postiženým tuberkulózou.

Financováno: SOS Čečensko | WHO

■ Uprchlíkový tábor v Ingušsku

Distribuce potravin

Program potravinové pomoci je realizován v Grozném již třetím rokem. Jedná se o dopravu a distribuci základních potravin pro nejchudší obyvatele, děti do patnácti let a kojící matky. V rámci něj též probíhá zásobování vybraných škol, nemocnic a školek základními potravinami. Zvláštní skupinou příjemců, kteří představují nejbídnější část obyvatel Grozného jsou tzv.

„Podvalščíci“ – lidé, kteří stále bydlí ve sklepeních či ruinách a z různých důvodů (psychická porucha, perma-

nenční panický strach po prožitých hrůzách, fyzická neschopnost či ruská národnost spojená s obavou o život) si nejsou schopni potravinové dávky sami vyzvedávat. V tomto případě je potravinová pomoc rozvážena přímo do míst jejich bydliště. V roce 2003 se předpokládá rozšíření programu směrem k přímému zásobování školních a nemocničních zařízení.

Průměrný počet příjemců (lidí/měsíc)
45 – 50.000

Celkem rozdistribuováno
7530 tun základních potravin/rok 2002

Financováno: WFP

Opravy domů

Střechy a poničené domy v Grozném a v nejhůře postižených vesnicích v Čečensku opravuje společnost od podzimu roku 2000. V rámci programu, jehož cílem je vytvořit podmínky pro návrat uprchlíků, bylo opraveno již více než 4 500 domů. Rodinám je na základě monitoringu poskytnut stavební materiál (střešní krytina, hřebíky, hřebenače, igelit do oken) na základní opravy střech

a částí domů. Monitoring provádějí pracovníci společnosti, kteří v jednotlivých domácnostech kontrolují naplnění kritérií nutných pro poskytnutí pomoci. Materiál je přednostně rozdáván v obcích, kde bylo za války poškozeno přes 40 % domů. Rodina, která provádí opravu svépomocí, dostane jako podporu potravinu dodané WFP (obdoba programu „Potraviny za práci“). V roce 2003 bude opraveno dalších 1 500 domů.

Financováno: UNHCR

Nepotravinová pomoc

Další pomoc je průběžně dodávána do škol a nemocnic v Grozném – postele, matrace, přikrývky a ložní prádlo. Ohroženým skupinám obyvatel jsou distribuovány hygienické potřeby, deky a další základní životní nezbytnosti.

Financováno: SOS Čečensko | Berkat

Vzdělávání, volnočasové aktivity dětí a psychosociální program

V uprchlických táborech v Ingušsku provozuje společnost 27 stanových a dřevěných škol, ve kterých zajišťuje výuku. Součástí práce je i celá řada mimoškolních aktivit pro děti (sportovní kroužky, dřevařská dílna, keramika, kreslení, šití, tanec). Společnost vyhledává případy posttraumatického stresového syndromu. Postiženým dětem nabízí skupinovou i individuální terapii.

Financováno: UNICEF

Osvětové projekty – prevence drog a snížení rizika šíření HIV/AIDS

S návratem alespoň provizorní lékařské péče do Grozného byl zjištěn rychlý nárůst mladých lidí závislých na tvrdých drogách a HIV pozitivních. Společnost proto uskutečnila osvětovou kampaň o AIDS a drogách, kterou se podařilo oslovit polovinu (60 tisíc) stávajících obyvatel Grozného.

Financováno: WHO

Program „Potraviny za práci“

Program „Potraviny za práci“ slouží k motivaci nezaměstnaných obyvatel města a je alternativou k bezplatným dávkám potravin. Lidé vykonávají jednoduché práce ve městě (úklid ulic, vysazování stromů, likvidace rozbořených domů a další práce přispívající k obnově města), za které místo výplaty dostávají základní potraviny, jejichž množství několikanásobně přesahuje normy potravinové pomoci rozdávané zadarmo v rámci humanitárních distribucí. V současnosti je

v tomto projektu začleněno asi 900 pracovníků. Od konce roku se podílejí mimo jiné i na projektu rekonstrukcí celkem 45 školních kuchyní. Ty by měly být dokončeny v průběhu roku 2003.

V roce 2002 společnost přidělila 945 tun „potravin za práci“. V roce 2003 se počítá s rozšířením programu o dalších zhruba tisíc pracovníků.

Financováno: WFP

Ostatní humanitární a rozvojová pomoc ve světě

Společnost Člověk v tísni za dobu své existence působila ve 32 zemích světa. Do některých z nich poslala jen jednorázovou pomoc, v jiných naopak působí opakovaně, či má několik let otevřenou stálou misi. Zpočátku společnost poskytovala v zemích postižených přírodní či humanitární katastrofou zejména klasickou humanitární pomoc. Od svého působení v Bosně se začala postupně zaměřovat na projekty dlouhodobějšího rázu, které mají charakter rozvojové pomoci; tzn. snaží se – kombinací podpory vzniku infrastruktury, drobného podnikání, rekvalifikačních kurzů a dalších zaměstnanostních programů – vytvářet prostředí, ve kterém bude komunita schopna samostatně žít a rozvíjet se i poté, co z oblasti odejdou humanitární organizace.

Srbsko

Dlouhodobý program podpory rozvoje ústavů pro mentálně a fyzicky postižené v Srbsku pokračoval druhým rokem poskytováním materiální podpory a spoluprací na odborné úrovni. Společnost zajistila rekonstrukci dalšího z domů pro klienty léčebny Stamnica a darovala sanitní vůz, vybavila prádelnu, financovala materiál na opravu části budov v ústavu Velikí Popovac a zakoupila velkokapacitní fekální pumpu pro zařízení ve Sremčici. Ústavy jsou podporovány i zášilkami materiální pomoci z darů firem v ČR (hygienické potřeby atd.). Proběhla série stáží srbských ředitelů a odborného personálu v českých léčebnách pro mentálně postižené, které pomohly zahájit proces transformace srbských ústavů.

Poskytnutá podpora sehrála významnou roli i jako psychologický faktor – ve všech ústavech, se kterými je společnost v kontaktu, navázalo vedení na opravy a dary z let 2001 – 2002 a pokračuje v dalších obnovách svěpomocí. Atmosféra v dlouhodobě zanedbaných ústavech se výrazně zlepšila. Do oblasti jsou nadále vysíláni čeští dobrovolníci a pokračuje výměna odborníků mezi ústavy.

Financováno:

MZV ČR | SOS Kosovo | materiální dary firem z ČR | bezplatná spolupráce s ústavy pro mentálně postižené v ČR.

— Stamnica, Srbsko

Etiopie, Namibie přípravná fáze dlouhodobých rozvojových projektů

Česká republika věnuje ročně několik set milionů korun na projekty rozvojové pomoci a podíl nevládních organizací na jejich realizaci je (na rozdíl od zemí EU a OECD) minimální. Společnost vypracovala dva projekty pro Region jižních národů v Etiopii – na rozšíření zdrojů pitné vody a rozvoj školství formou stavby pilotní školy s praktickým vyučováním na venkově. Pro Namibii vypracovala plán na vybudování centra

socioekonomické stabilizace ve „slumech“ s vysokou úmrtností dospělých na HIV/AIDS. Program se uskuteční ve městě Keetmanshoop na jihu země, kde je touto nemocí postiženo 20–30 % lidí. Projekty byly připraveny na základě znalosti odborných aktivit v Africe a postaveny na zjištění během přípravných cest do obou zemí. Programy byly schváleny vládou ČR a jejich zahájení představuje novou kvalitu v působení Člověka v tísni ve světě.

Zdroj financování:

MŽP ČR | MŠMT ČR | MPSV ČR.

Rumunsko

Rozvojový program pomoci krajské komunitě v oblasti Banátu pokračoval již sedmým rokem. V prvních letech se společnost zaměřila na vybudování a posílení základní infrastruktury v izolovaných vesnicích (cesty, školy, vodovody, telefony, obecní budovy). Od roku 2001 se společnost snaží podporovat aktivity, které zajišťují krajským komunitám ekonomickou

udržitelnost – rozvoj montážní dílny, asistence investorům vytvářejícím pracovní místa, program sběru a odkupu mléka. Společnost dále podporuje ekoturistiku do oblasti rozšiřováním informací o regionu. Pro krajany, kteří žijí jako malorolníci, je turistika jedním z významných zdrojů příjmu. V roce 2002 byl dokončen dvouletý projekt rekonstrukce a rozšíření školy ve vesnici Eibenthal.

Financováno: MZV ČR

Egypt

Akce byla vedena Rotary klubem České Budějovice, který zajistil zásilku inzulinu a její přepravu do Egypta, kde je dlouhodobý nedostatek drahých léčiv. Společnost Člověk v tísní asistovala při jejím vývozu.

Financováno: Léčiva, a. s.

Kosovo

Třetím rokem pokračovala podpora nevládních organizací – novinářské školy Faik Konica, Centra na ochranu žen a dětí a Výboru na obranu lidských práv a svobod. Tyto občanské organizace se zabývají projekty na pomoc menšinám, podporou jejich návratu i rozvojem demokracie.

Financováno: NED | C. S. Mott Foundation

Slovensko

V průběhu roku 2002 působil ve východoslovenských romských osadách terénní sociální pracovník v podmínkách, které se v mnohém neliší od situace zemí třetího světa.

Financováno: OSF Bratislava

Španělsko

Padesátičlenný tým dobrovolníků vyslala společnost na jaře na pomoc pobřežní oblasti Corcubión zasažené ropnými nánosy z tankeru Prestige.

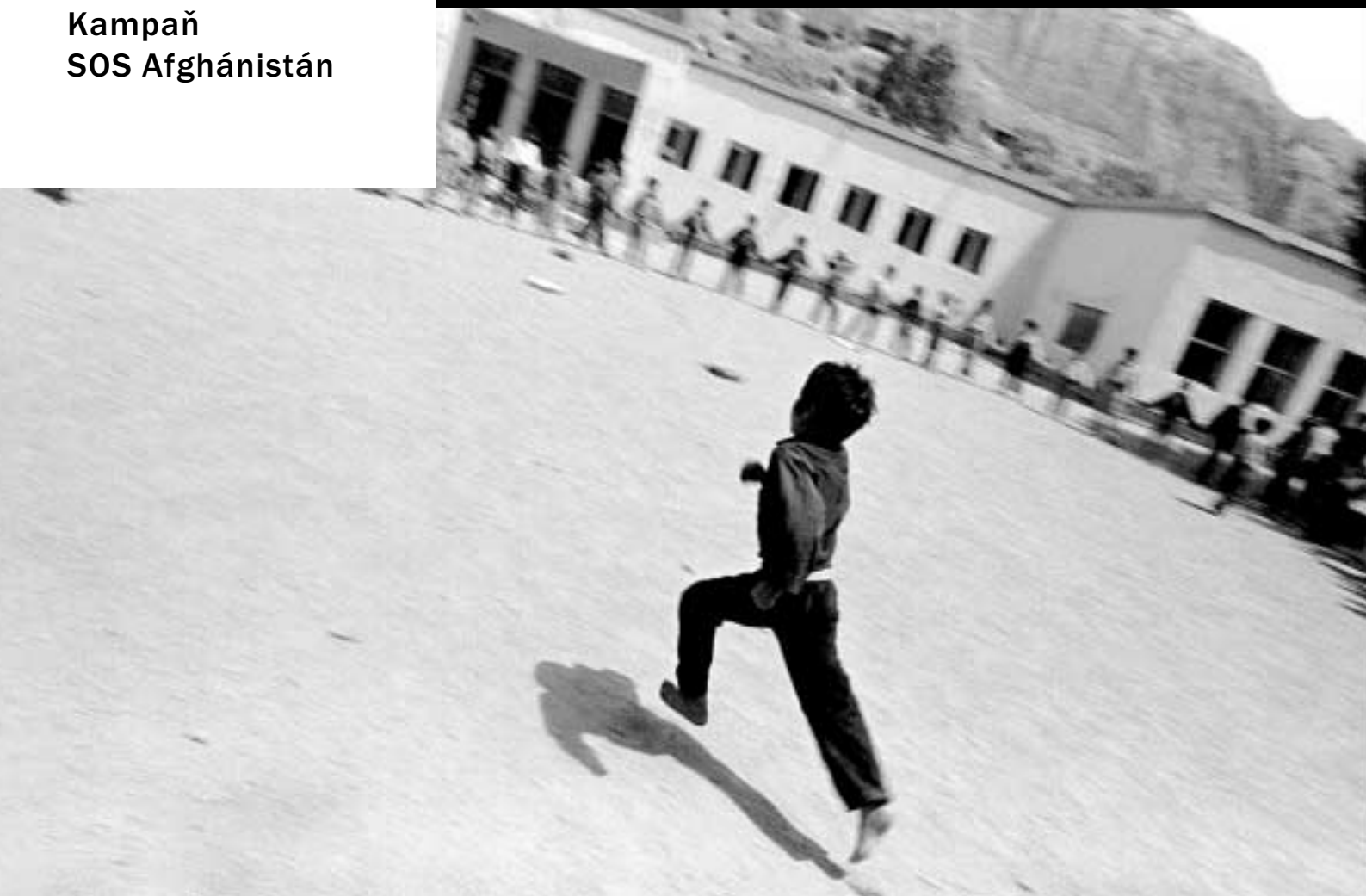
Financováno: Aralsa, s.r.o. | Grupo Antolin Bohemia, a. s.

České fórum pro rozvojovou spolupráci (FoRS)

V létě 2002 zahájila společnost cyklus konzultací s českými nevládními organizacemi, jehož výsledkem bylo založení Českého fóra pro rozvojovou spolupráci. FoRS je sdružením, jehož cílem je zejména zastupování společných zájmů v oblasti rozvojové spolupráce, rozvojové výchovy a humanitární pomoci, zabezpečení informačních toků, aktivní spolupráce s relevantními subjekty v České republice i v zahraničí a podílení se na

zvyšování povědomí a znalosti problematiky rozvojové spolupráce. FoRS se brzy po svém založení stal silným partnerem v budování širší platformy pro rozvojovou spolupráci v České republice, zejména v jednání s Ministerstvem zahraničních věcí i Rozvojovým střediskem při Ústavu mezinárodních vztahů a pomohl získat zastoupení v nevládních koordinačních strukturách v Bruselu. Cílem FoRS je zejména zvýšit podíl nevládních organizací na realizaci rozvojové pomoci České republiky.

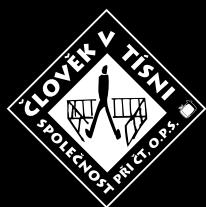
Financováno: CIDA (Kanadská vláda)

Afghánistán: Návrat k normálnímu životu

Před Střední chlapeckou školou v afghánském Bamjánu si děti hrají na ovce a na vlka. Školu zrekonstruovala česká humanitární organizace Člověk v tísní při ČT. V roce 2002 takto opravila a postavila celkem 61 škol ve středním a severním Afghánistánu.

„Do Afghánistánu jsem odjela fotografovat na podzim 2001 a po pádu Tálíbanu jsem měla příležitost dokumentovat i práci Člověka v tísní,“ říká Iva Zimová.

Člověk v tísní

SPOLEČNOST PŘI ČESKÉ TELEVIZI, O. P. S.

„Chceme vést českou společnost k velkorysosti tím,
že sami pomáháme druhým v tísní
a usilujeme o svobodu a demokracii pro všechny.“

AFGHÁNISTÁN 2000–2003 ALBÁNIE 1993, 1997, 1999 ARMÉNIE 1988, 1998 BARMA 1997, 2001–2003 BĚLORUSKO 1998–2003 BOSNA A HERCEGOVINA 1993–1998
BULHARSKO 1997 ČEČENSKO/INGUŠSKO 1995, 2000–2003 ČERNÁ HORA 1999–2001 ČESKÁ REPUBLIKA 1994–2003 CHORVATSKO 1993 KAZACHSTÁN 1995–2001
KOLUMBIE 1999 KOREA 2002–2003 KOSOVO 1998–2003 KUBA 1997–2003 MAKEDONIE 1999 MOLDAVIE 1998 MONGOLSKO 1993 NÁHORNÍ KARABACH 1993–1994
RUMUNSKO 1995–2003 SLOVENSKO 1998, 2001–2003 SOMÁLSKO 1993 SPOJENÉ KRÁLOVSTVÍ 1997–2000 SRBSKO 2001–2003 TÁDŽIKISTÁN 1998 UKRAJINA 1993, 1997, 2001

TERENÍ
PROGRAMY
A VARIANTY

Terénní programy

V rámci projektů směřovaných na zlepšení vztahů většinové společnosti s menšinami uskutečňoval Člověk v tísni i v roce 2002 celou řadu aktivit. Ty lze rozdělit na programy zaměřené na práci s majoritou, a na projekty, jejichž záměrem je poskytovat asistenci přímo v „problematických“ lokalitách s nejnižším sociálním statusem obývaných převážně Romy.

Klíčovým projektem orientovaným na práci s majoritou je projekt Varianty – interkulturní vzdělávání, kterému je věnována samostatná kapitola. Přísluší sem také informační projekt Očernění a kampaň proti rasismu „Music Beats Local Nazi“. Do druhé kategorie pak patří rozsáhlý program terénní práce v sociálně vyloučených lokalitách v České republice.

Terénní sociální práce

Projekt terénní práce, který společnost realizuje v České republice již od roku 1998, je zaměřen na zlepšení životní situace občanů sociálně vyloučených, do lokalit majících charakter ghetta. V roce 2002 společnost upřela svoji pozornost zejména na zkvalitnění služeb terénní práce. Na projektu pracuje 36 zaměstnanců. Cílem programu je pomoci lidem, ohroženým sociálním vyloučením, zorientovat se v mechanismech okolního světa a zvýšit jejich sociální mobilitu. Terénní pracovníci pomáhají svým klientům překonávat následky dlouhodobé nezaměstnanosti, závislosti na sociálních dávkách, nevyhovující bytové situace. Na úrovni samospráv se terénní pracovníci snaží vyjednat pragmatické přístupy k řešení problémů spojených s předlužeností klientů a zabránit vzniku etnicky segregovaných domů, ulic a čtvrtí, ve kterých je kumulace různých problematických situací násobně větší. V obecnější rovině se pracovníci společnosti věnují také problémům spojeným s lichváři. Člověk v tísni spolupracoval na realizaci projektu Kanadské královské jízdní policie zaměřeného na aktivizaci Policie ČR a městských policíí v procesech komunitní práce. V souvislosti s monitoringem lichvy a migračních aktivit ze Slovenska jeden pracovník dlouhodobě působí v romských osadách na Slovensku.

Projekt je realizován v partnerství s OSF Praha. Financováno: OSF Praha | NROS | MPSV ČR | soukromí dárci | místní rozpočtové zdroje

— Matiční ulice, Ústí nad Labem

Projekt „Očernění“

Projekt „Očernění“ je návazným programem na projekt terénní práce. Dva pracovníci se starají o mediální propagaci terénní práce – spolupracují s novináři (nabízejí jim témata z terénu), jsou v kontaktu s terénními pracovníky. V rámci programu byla v roce 2003 uskutečněna mj. i reklamní informační kampaň „Očernění – mediální stereotypy“. Ta byla v jedné úrovni orientována na širokou veřejnost a upozorňovala na časté používání etnických stereotypů ze strany novinářů. Na konkrétním

příkladu pak ukazovala, jak je má čtenář rozlišit. Ve druhé úrovni byla zaměřena na samotné redaktory a editory – byla vydána a rozdistribuována příručka s konkrétními příklady etnických stereotypů používaných běžně ve všech typech médií.

Financováno: NROS – Dživas Jekethane

Odškodnění

Společnost realizovala projekt pomoci romským obětem II. světové války při dokladování nároku na odškodnění za nacistické bezpráví u Česko – německého fondu budoucnosti. Pomohla téměř 1 700 žadatelům při dokladování žádostí, vyplnění formuláře, zaznamenání osobní výpovědi a její doplnění odborným posudkem. Většina těchto žadatelů byla v roce 2002 odškodněna.

Stejným způsobem společnost napomohla s doložením 162 žádostí romských žadatelů o odškodnění za otrocké práce vykonávané pro nacistický režim ze strany švýcarských bank v rámci Holocaust Victim Assets Programme. V rámci projektu Terénní práce, pracovníci společnosti asistovali při podávání žádosti na Ministerstvo obrany ČR a Českou správu sociálního zabezpečení.

Financováno: OSF Praha

Mapa působení společnosti v sociálně vyloučených lokalitách k 31. prosinci 2002

Holobyty na Kladně

Music Beats Local Nazi protirasistická kampaň

Volným pokračováním kampaně proti rasismu z roku 2001 (Be Kind to Your Local Nazi) byl protirasistický festival Music Beats Local Nazi, který se uskutečnil 14. září 2002 na pražské Štvanici. V rámci sedmnáctihodinového open air festivalu vystoupily desítky českých kapel a několik zahraničních. Těžištěm jeho informační části byl NazilInfo stan – cirkusové šapitó, v němž byla instalována multimediální výstava (téma: Xenofobie a rasová

diskriminace, Antisemitismus, Neonacismus, Ghetta, Uprchlícké tábory, Oběti rasového násilí, Mediální obraz menšin). Ve stanu se uskutečnily tři hodinové bloky diskusí a projekce dokumentárních filmů z archivů ČT na daná témata. Festival navštívilo přes 10 000 lidí. Produkci a propagaci festivalu zajišťovaly partnerské organizace Stereo Communications a Zep Tepi v úzké spolupráci s Člověkem v tísni.

Financováno:

**Úřad vlády ČR – informační část |
komerční sponzoři – hudební část
Hl. mediální partner: Česká televize**

Varianty interkulturní vzdělávání

Varianty 2001 – 2002

V polovině roku 2002 byla ukončena první fáze projektu Varianty financovaná z programu Phare Evropské unie. Cílem projektu bylo podpořit zavádění interkulturního vzdělávání (IKV) do studijních programů na všech stupních škol. Na úrovni základních škol byla vypracována kapitola Interkulturního vzdělávání do Rámcového vzdělávacího programu. Na základě analýzy učebnic bylo vypracováno doporučení pro Ministerstvo školství týkající se udělování doložek učebnicím. Pro střední školy byl vytvořen soubor podpůrných materiálů pro výuku – Příručka interkulturního vzdělávání pro SŠ pedagogy, která obsahuje informace o menšinách v ČR a pracovní listy s návrhy aktivit pro výuku. Na úrovni vysokého školství byl navrhnout a odzkoušen kurz didaktiky interkulturního vzdělávání pro učitele pedagogického zaměření.

váno doporučení pro Ministerstvo školství týkající se udělování doložek učebnicím. Pro střední školy byl vytvořen soubor podpůrných materiálů pro výuku – Příručka interkulturního vzdělávání pro SŠ pedagogy, která obsahuje informace o menšinách v ČR a pracovní listy s návrhy aktivit pro výuku. Na úrovni vysokého školství byl navrhnout a odzkoušen kurz didaktiky interkulturního vzdělávání pro učitele pedagogického zaměření.

Základní školství

- Vytváření tzv. „standardu interkulturně přátelské školy“, který by měl přispět k systematickému zavádění IKV do školního vzdělávacího programu.
- Kurz interkulturního vzdělávání pro učitele základních škol.
- Příprava souboru podpůrných materiálů pro výuku IKV na základních školách.

Střední školství

- Modelový kurz interkulturního vzdělávání pro středoškolské učitele, který bude po akreditaci nabídnut k realizaci Pedagogickým centřům.
- Rozšiřování již existující „Příručky IKV nejen pro středoškolské pedagogy“ (Člověk v tísni a Nakladatelství Lidové noviny, Praha 2002).

Vysoké školství

- Modelový kurz interkulturního vzdělávání pro výuku na VŠ pedagogického zaměření a jeho zavedení do vybraných studijních programů na pedagogických fakultách.
- Skripta IKV pro výuku na vysokých školách pedagogického zaměření.
- Vyškolení vysokoškolských pedagogů, kteří budou problematiku IKV vyučovat na vysokých školách.

Pedagogická centra

- Analýza vzdělávacích potřeb v oblasti interkulturního vzdělávání.
- Kurz zaměřený na odstraňování nerovností přístupu ke vzdělání.
- Cyklus seminářů pro garanty multikulturní výchovy při pedagogických centrech, zaměřený na rozšiřování a zkvalitňování nabídky pedagogických center pro další vzdělávání učitelů ZŠ a SŠ.

Školní inspekce

- Vytváření metodiky hodnocení uplatňování principů IKV ve spolupráci s Českou školní inspekcí ve výuce na středních a základních školách a zavedení této metodiky do inspekční praxe.
- Vyškolení vybraných krajských inspektorů v oblasti IKV.

Varianty 2002 – 2004

Od října 2002 pokračuje projekt v rámci evropské iniciativy „Equal“. Vedle aktivit, jejichž cílem je podpora zavádění principů interkulturního vzdělávání do vzdělávacího systému, byl oproti předchozímu období obsah projektu rozšířen o tematickou oblast celoživotního vzdělávání orientovaného na zaměstnance dětských domovů, personalisty, zaměstnance

státní správy a příslušníky skupin znevýhodněných při vstupu na trh práce.

Logo projektu Varianty

Vzdělávání dospělých

- Kurz pro státní úředníky z úřadů práce zaměřený na problematiku integrace menšin na trh práce.
- Kurz pro terénní sociální pracovníky působící v sociálně vyloučených lokalitách zaměřený na vyhledávání pracovních příležitostí pro jejich převážně romské klienty.
- Kurz IKV pro distanční studenty andragogiky a personálního managementu na FF UK.
- Kurz Českého jazyka a českých sociokulturních reálií pro imigranty, kteří mají zájem o vstup na místní trh práce.

Společné celému projektu

- Vyškolení profesionálů v oblasti IKV, kteří po skončení projektu budou k dispozici přímo pedagogickým centřům, vzdělávacím odborům MPSV a MŠMT, nevládním organizacím a dalším vzdělávacím institucím.
- Webový informační portál pro učitele poskytující servis v oblasti IKV (www.varianty.cz).
- Mediální propagace konceptu interkulturního vzdělávání a mezikulturní snášenlivosti v ČR
- Internetový kurz IKV.
- Sestavení databáze lektorů IKV.

Financováno:

EU Phare | MPSV ČR | EU Equal

Dětské domovy

- Vytváření standardu pro výuku sociální, právní a interkulturní výchovy v dětských domovech a výchovných ústavech.
- Vytváření příručky metodiky předávání sociálních kompetencí, jež by si měli svěřenci výchovné péče osvojit.
- Vyškolení vychovatelů, kteří budou jmenované výchovy realizovat na svých působištích.
- Internetová právní poradna pro zaměstnance dětských domovů a výchovných ústavů.

Komunitní vzdělávání

- Vytváření standardu komunitního vzdělávání v etnicky smíšených lokalitách obsahující i plán kurzů pro osoby ohrožené nezaměstnaností.
- Vyškolení koordinátorů působících v oblasti komunitního vzdělávání.
- Založení zastřešující organizace sdružující komunitní školy.

24/25

Kampaň na podporu
kubánských vězňů
svědomí

¡CHUGA
LIBRE!

NEJEZDĚTE DO HOTELU,
V JEHOŽ SKLEPĚ DRŽÍ LIDI!
SOCIALISMO O MUERTE?

Jeden svět Mezinárodní festival dokumentárních filmů o lidských právech

Jeden svět je v současnosti největším evropským festivalem věnovaným problematice lidských práv a zároveň je nejrychleji se rozvíjejícím filmovým festivalem v České republice. Festival se koná v Brně, Českých Budějovicích, Hradci Králové, Jihlavě, Kutné Hoře, Olomouci, Opavě, Ostravě, Pardubicích, Plzni, Praze, Rožnově pod Radhoštěm, Teplicích, Uher- ském Hradišti a v Ústí nad Labem.

Logo festivalu
Jeden svět

Řekli o Jednom světě

„Jeden svět není pouze svědectvím o lidském utrpení. Svým poselstvím o síle lidské sounáležitosti a vůli jednotlivce vzepít se násilí a bezpráví zároveň posiluje víru člověka v jeho práva a důstojnost.“

Václav Havel

„Před pěti lety se nově založený festival filmů o lidských právech Jeden svět jevil možná jako dětinský pokus hrstky nadšenců přesvědčit diváky, že takzvaně angažované filmy nemusí být špatné ani nudné. Letošní, pátý ročník už nemusí smysl přehlídky obhajovat. Jeden svět se pevně usadil ve festivalovém kalendáři, a to nejen domácím.“

Mirka Spáčilová, MF Dnes, 2. 4. 2003

„Bez zbytečných frází se dá po pěti ročních říci, že festival dokumentárních filmů o lidských právech Jeden svět je pozoruhodný úspěch. Do kinosálů se podařilo proniknout s nelehkými tématy a hlavně pro ně získat publikum.“

Jiří Peňás, Týden, č. 17/2003

“Lidé, kteří se zabývají lidskými právy, nejsou nikde na světě vítáni. Je proto dobré, že se mohou sejít právě zde, na festivalu Jeden svět, v této přátelské atmosféře. A je to přínos i pro Českou republiku – svět se dozví, že se tu něco dobrého děje.“

Sevdie Ahmeti (Kosovo), ředitelka Centra na ochranu žen a dětí

Jeden svět 2003 navštívilo celkem 29 334 diváků v Praze a 22 642 diváků ve 14 festivalových městech.

- 165 filmů z 41 zemí světa.
- 96 zahraničních hostů, 3 mezinárodní poroty, 8 udělených cen.
- 214 akreditovaných novinářů.
- 80 % návštěvníků tvořila věková skupina 17 – 28 let.

Praha

- 245 projekcí v 11 sálech.
- 37 projekcí pro 9 480 středoškoláků.
- 60 debat s diváky.
- 6 výstav.
- 7 koncertů.
- 389 citací v celostátních médiích.

14 festivalových měst

- 169 projekcí v 37 sálech.
- 57 projekcí pro 5 330 středoškoláků.
- 63 debat s diváky.
- 30 výstav.
- 33 koncertů.
- 405 citací v regionálních médiích.

Jeden svět na středních školách

Ve spolupráci s třiceti neziskovými organizacemi z celé republiky uskutečnila společnost projekt „Jeden svět na středních školách“. Zapojilo se do něj přes dvěstědvacet středních škol ze všech krajů. Na přihlášených školách se uskutečnil cyklus dvou až čtyř dvouhodinových tematických bloků. Po odpromítání filmů následovala debata s pozvaným odborníkem. K jednotlivým

tématům (Většinou v menšině, Moc bezmocných, Ženy v ohrožení, Lidé v pasti, Když je stát proti mně, Slušný a neslušný obchod) byly připraveny soubory několika filmů a informační bulletiny, které obsahují další údaje, podněty k diskusi, odkazy na jiné informační zdroje a prezentace klíčových organizací zabývajících se danou problematikou. **Financováno: Phare EU | Ministerstvo kultury ČR | Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR**

Visegrádská knihovna dokumentárních filmů

V rámci MFF Jeden svět vznikl projekt zaměřený na zviditelnění středoevropské dokumentární tvorby nazvaný „Visegrádská knihovna dokumentárních filmů“. Cílem je vytvořit výběr nejvýznamnějších dokumentů ze zemí Visegrádské skupiny (Česká republika, Maďarsko, Polsko a Slovensko) které vznikly po roce 1989. Databáze v anglickém jazyce s podrobnými údaji o přibližně 200 dokumentárních filmech je zpřístupněna na www.oneworld.cz a tituly z databáze jsou ve formě VHS kopie k nahlédnutí ve videotéce MFF Jeden svět. Zároveň vznikl anglicky psaný katalog, který je zaslán nejdůležitějším dokumentárním festivalům a filmovým trhům ve světě a zahraničním kulturním centrům zemí Visegrádu. Projekt byl pod názvem Visegrádský výběr poprvé prezentován v rámci Jednoho světa v Praze. Dále byl uveden na festivalu Mediawave v Maďarsku, na Krakovském festivalu krátkých a dokumentárních filmů v Polsku a na Slovensku v rámci projekcí Jednoho světa v Bratislavě.

Financováno:
Mezinárodní visegrádský fond

Jeden svět ve vězení

V průběhu roku 2002 byly ve 23 věznicích promítány filmy z Jednoho světa, po nichž následovaly diskuse s odborníky na vybrané téma. Filmy byly promítány i v Institutu pro vzdělávání Vězeňské služby.

Ročník	1999	2000	2001	2002	2003*
Hosté	15	24	70	87	96
Promítané filmy	48	69	89	129	165
Přihlášené filmy	-	160	460	720	840
Projekce	71	98	127	200	245*
Kinosály	5	5	8	9	11*
Diváci	3 000	8 900	11 800	18 200	29 334*
Citace v médiích	34	121	159	227	389*
Akreditovaní novináři	22	40	120	193	214*

* uvedené údaje jen pro pražskou část festivalu

Sponzoři a partneři Jednoho světa:

Plzeňský Prazdroj, a.s. | Ministerstvo kultury ČR | Magistrát hl. m. Prahy | Open Society Fund Praha | Mezinárodní visegrádský fond | Česko-německý fond budoucnosti | The British Council | Dánské velvyslanectví | Finské velvyslanectví | Francouzské velvyslanectví | Goethe Institut | Italský kulturní institut | Kanadské velvyslanectví | Maďarské kulturní středisko | Nizozemské velvyslanectví | Norské velvyslanectví

| Polský kulturní institut | Pro Helvetia | Švédské velvyslanectví | Zastoupení francouzského společenství Belgie |

Mediální partneři:
Česká televize | Český rozhlas | Lidové noviny | Hospodářské noviny, Respekt | The Prague Post | PIS | Houser | Radio 1 | TNT | Rencar | Euro AWK | Swift Holding

Osvětové a informační aktivity

Infoservis

www.infoservis.net

Již třetím rokem pracuje ve společnosti Člověk v tísni redakce, která dává dohromady mediální projekt Infoservis. Cílem projektu je zvýšit povědomí české veřejnosti a zahájení debaty o dění v krizových oblastech světa, vážném porušování lidských práv a současných globálních problémech.

Redakce Infoservisu provozuje na adrese www.infoservis.net internetový magazín, který každý týden články přináší, rozhovory a reportáže o životě v totalitních zemích, o válečných konfliktech a dalších problémech současného světa. Příkladem může být problematika humanitárních intervencí, situace uprchlíků či život obyvatel totalitních zemí. Autory článků jsou renomovaní novináři, cestovatelé, odborníci na danou problematiku, studenti a další spolupracovníci. Za rok 2002 bylo na stránkách uveřejněno 843 článků a 46 tematických příloh, věnovaných jednomu regionu či problému. Měsíčně internetový magazín navštíví zhruba 6 000 unikátních čtenářů, více než 3 000 lidí dostává jednou týdně e-mail upozorňující na novinky na internetových stránkách. Vybrané články Infoservisu jsou umístovány i na další české zpravodajské servery (Neviditelný pes, iDnes aj.).

**Financováno: Open Society Fund
Praha | NROS z programu NIF |
C. S. Mott Foundation**

Dokumentární filmy z krizových oblastí

Již několik let se společnost Člověk v tísni věnuje spolupráci s českými dokumentaristy a prostřednictvím výroby dokumentárních filmů se snaží divákům přiblížit situaci lidí žijících v krizových oblastech světa. Česká televize v roce 2002 odvysílala dokumentární trilogii z Izraele a Palestiny „Země zaslíbená“ (Zed', Cesta, Naděje) a filmy

„Karabach - deset let poté“, „Gruzie v roce jedna“, „Šestá polní v Afghánistánu“ a „Hlasy z ostrova svobody“ vypovídající o situaci kubánských vězňů svědomí. V průběhu roku začala společnost natáčet filmy z Běloruska, Severní Koreje a Afghánistánu. Podílela se na výrobě dokumentu ČT o následcích černobylské havárie v Bělorusku a pracovala na střihovém filmu o neonacismu a rasových útocích v ČR. **Financováno: ČT | granty nadací**

Články v tisku

Redakce Infoservisu usiluje, aby se jednotlivé články pojednávající o dění v krizových oblastech objevily i v tištěných médiích. Několikrát ročně také vydává tematické přílohy v Lidových a Hospodářských novinách, Respektu a v Mladé frontě Dnes. V Literárních novinách má Infoservis pravidelně každých čtrnáct dní tematickou stránku, zaměřenou na vývoj dané země či regionu. V roce 2002 bylo za přispění Infoservisu v českých novinách a časopisech uveřejněno více než 170 článků.

Večery na téma...

Jednou měsíčně redakce Infoservisu pořádá veřejné besedy spojené s promítáním dokumentárních filmů, které přibližují české veřejnosti život obyvatel jednotlivých krizových oblastí. V průběhu roku se také uskutečnila série komponovaných večerů, které, kromě besedy a promítání filmů, zahrnují výstavy fotografií, ochutnávky jídel a představení hudby dané oblasti.

Dokumentární filmy z domova

Kromě filmů, které přinášejí svědectví z prostředí válek a diktatur, se společnost zaměřuje na natáčení filmů z České republiky - o uprchlících, cizincích, migraci, sociálně vyloučených skupinách. Česká televize začátkem roku 2002 odvysílala film „Úžera“ pojednávající o problému lichvy v Matiční ulici v Ústí nad Labem. Film „Úžera“ získal hlavní cenu v kategorii

krátkých dokumentárních filmů na festivalu Finále Plzeň. V rámci projektu Varianty vznikly filmy „Ming, Maggie, Wan...“, „Palaestra“ a „Mohli jsme žít spolu“. Společnost zároveň zahájila natáčení šestidílného cyklu dokumentů s pracovním názvem „Cizinci“. Během dvou let tak vzniknou svědectví o Čečencích, Vietnamcích, Ukrajincích, Indech, Čiňanech, a „Balkáncích“ žijících v České republice.

Financováno: EU Phare | MV ČR | ČT

Tištěné přílohy

Přílohy v Lidových novinách

- Život v ghettu (6. března 2002).
- Jeden svět (10. dubna 2002).
- Jeden svět (18. dubna 2002).
- Diplomacie (5. června 2002).
- Obchod se zbraněmi (25. září 2002).
- Informační válka (11. prosince 2002).

Přílohy v Respektu

- V místech zlomu (18. ledna 2002).
- Energetika a moc (18. ledna 2002).
- Prvních deset let (2. července 2002).

Přílohy v Mladé frontě DNES

- Jeden svět (11. dubna 2002).

Přílohy v Hospodářských novinách

- Globalizace a Jeden svět (10. dubna 2002).

- Logo projektu
- Infoservis

Migrace

V říjnu 2002 se redakce Infoservisu zapojila do rozsáhlého programu pod názvem Migrace, který podle zadání Open Society Fund Praha realizují tři organizace - Člověk v tísni, Multikulturní centrum Praha a Poradna pro občanství, občanská a lidská práva. Cílem části projektu realizované společností Člověk v tísni je poskytovat informace o fenoménu migrace v českém, evropském i celosvětovém kontextu, bořit stereotypy o imigrantech, které se v českých médiích

běžně objevují a přispívat tak ke zlepšování vztahu mezi imigranty a majoritní společností v České republice. Do konce roku byla publikována řada článků v českých celostátních médiích. Pracovníkům Infoservisu se zároveň podařilo získat kontakty v jednotlivých komunitách cizinců žijících v ČR a navázat spolupráci s novináři, kteří se danou problematikou zabývají. Texty vzniklé v rámci projektu jsou uveřejňovány na stránkách Infoservisu.

Financováno: OSF Praha

Lidská práva a demokracie ve světě

Homo Homini

Cenu Homo Homini za významný osobní přínos k obhajobě lidských práv uděluje správní rada společnosti Člověk v tísni od roku 1995. Za rok 2002 ji udělila třem vězněným zastáncům demokratických a náboženských svobod ve Vietnamu. Laureáty se stali představitelé Jednotné buddhistické církve Thich Huyen Quang a Thich Quang Do a římskokatolický kněz Nguyen Van Ly.

Bělorusko

Běloruské centrum Člověka v tísni (BC) pokračovalo v projektech zaměřených na podporu občanské společnosti a demokratických sil vzdorujících autoritativnímu režimu Alexandra Lukašěnka. Byly uspořádány výměnné cesty českých právníků, ekologů, politologů, historiků a novinářů do Běloruska a semináře a stáže pro zástupce běloruské opozice v České republice.

Kuba

Člověk v tísni vysílá své spolupracovníky na Kubu již více než šest let. Za tu dobu vycestovalo na „ostrov svobody“ 30 kurýrů. Žádný z nich nebyl zatčen. Cílem návštěv je předat pomoc disidentům, nezávislým novinářům a rodinám politických vězňů. V roce 2002 bylo na ostrov vysláno celkem pět misí. Člověk v tísni zároveň zahájil celosvětovou kampaň za nominaci disidenta Oswaldo Payá Sardiñase na Nobelovu cenu míru. Kampaň podpořilo téměř 500 členů několika desítek parlamentů zejména z Evropy a Latinské Ameriky. Z České republiky se za nominaci postavil prezident Václav Havel i předsedové obou komor parlamentu.

V říjnu společnost uspořádala pracovní setkání představitelů evropských a amerických organizací zabývajících se podporou opozice na Kubě. Při té příležitosti do Prahy přicestoval i místopředseda zahraničního výboru mexického parlamentu Tarcisio Navarette a polský senátor Zbigniew Romaszewski. Oswaldo Payá Sardiñas navštívil Prahu v lednu 2003. V březnu 2003 bylo na Kubě uvězněno 76 členů demokratické opozice, nezávislých novinářů a představitelů nezávislých odborů. Tresty se pohybují v rozmezí od šesti do 28 let. Společnost zahájila kampaň za získání finančních prostředků pro rodiny vězňů.

Financováno: Center for a Free Cuba | Freedom House

■ Socialismus nebo smrt!

Severní Korea

Na III. Mezinárodní konferenci (konané v japonském Tokiu) o porušování lidských práv v KLDK a o situaci severokorejských uprchlíků v Číně dohodl zástupce Člověka v tísni spolupráci s jihokorejskou organizací „Citizens Alliance for Human Rights in North Korea“ (HRNK). Ve spolupráci s ní začala společnost natáčet v Jižní Koreji a Číně dokumentární film o severokorejských uprchlících, který pod názvem „Nesměl jsem ani umřít“ odvysílala ČT začátkem roku 2003.

V září navštívila Prahu skupina severokorejských uprchlíků a zástupců HRNK a společně se zástupci českých, slovenských, polských a makedonských organizací se zúčastnili semináře na téma lidská práva v Severní Koreji. Korejští hosté se v průběhu návštěvy setkali i s řadou českých politiků včetně prezidenta Václava Havla, předsedy Senátu PČR Petra Pitharta a předsedy Poslanecké sněmovny PČR Lubomíra Zaorálka. V březnu 2003 se v Praze konala IV. mezinárodní konference o porušování lidských práv v KLDK. **Financováno: HRNK**

Z deseti mladých regionálních politiků se stali pozorovateli českých parlamentních i komunálních voleb a do Prahy přijeli Vincuk Viačorka a Lavon Baršeuský. V běloruských městech se v průběhu roku promítaly dokumenty z festivalu Jeden svět, jejichž kopie byly distribuovány místním nevládním organizacím. BC podpořilo natočení dokumentárních filmů „Radiace na prodej“ a „Málem zapomenutý les“ a vydání „českého“ čísla běloruského kulturního

časopisu Arché. Běloruskému tisku byly poskytovány články z českých novin a informace o Bělorusku byly publikovány na stránkách www.belcentrum.org. BC se také podílelo na pořádání kurzu „Úvod do studia bělorusistiky“ na FF UK, jehož se účastnilo na dvacet běloruských lektorů.

Financováno: NED | C. S. Mott Foundation | British Know How Fund | Open Society Institute | Vzdělávací nadace Jana Husa

NetWork

Paralelně s festivalem Jeden svět zorganizovala společnost NetWork seminář, který otevřel prostor pro výměnu názorů mezi představiteli nevládních organizací ze šestnácti zemí střední a východní Evropy, post-sovětského svazu a Balkánu. Byly pozvány všechny významné organizace, které se angažují v otázkách lidských práv, humanitární pomoci a demokratizace společnosti. V rámci semináře se hovořilo o možnosti přeshraniční spolupráce (monitorování voleb, podpora nezávislých skupin v nedemokratických režimech, rozvoj občanské společnosti) na projektech v Bělorusku, v Moldávii, na Ukrajině nebo na Kubě.

Financováno: OSF Praha

Saferworld

Pro zástupce nevládních organizací ze střední a východní Evropy zorganizovala společnost ve spolupráci s mezinárodní organizací Saferworld seminář o nelegálním šíření a zneužívání zbraní. V jeho průběhu mělo více než třicet zástupců nevládních organizací ze střední a východní Evropy možnost seznámit se s monitoringem a způsobem omezování nelegálního obchodu se zbraněmi.

Financováno: Saferworld

Barma

Na pozvání společnosti přijeli na počátku roku 2002 do Prahy představitelé barmské opozice Banya Mon a Shwe Thway, aby v rámci tříměsíční stáže poznali práci českých nevládních organizací i vládních institucí. V průběhu stáže působili v Kanceláři prezidenta republiky a v Informačním centru OSN. V rámci Člověka v tísní se zapojili do projektu Infoservis, kde získali první novinářské zkušenosti a know how týkající se zajištění inter-

netového zpravodajství. Během pobytu navštěvovali kurzy věnované přechodu k demokracii na New York University Prague. Ve spolupráci s Vyšší odbornou školou Jabok uspořádala společnost cyklus dvaceti přednášek a debat o Barmě.

Financováno: Vláda Nizozemského království prostřednictvím Zahraničního výboru Národní rady Barmského svazu

Děkovací kampaň
SOS Povodně

SOS POVODNĚ

Přijato	269 000 000 Kč	100,0 %	Sbírka SOS Povodně
Vydáno	152 000 000 Kč	56,5 %	Příspěvky pro 3170 domácností
	99 000 000 Kč	36,8 %	132 projektů veřejného zájmu (školy, obecní bydlení...)
	11 000 000 Kč	4,1 %	Malé projekty pomoci
Zbývá	7 000 000 Kč	2,6 %	Dokončení projektů a organizační náklady

Zvláštní poděkování za podporu sbírky a operace SOS Povodně

DĚKUJEME VÁM, POMOHLI JSTE.

AMANDY ZPANA

Finanční přehled za rok 2002

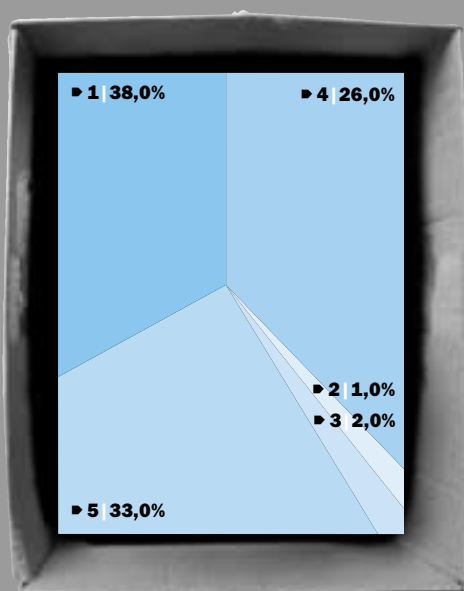
Výnosy společnosti a objem zprostředkované pomoci v roce 2002

Finanční zdroj	výnosy	granty a dary na pořízení majetku	přijaté materiální dary	zprostředko- vaná pomoc	celkové výnosy společnosti (včetně zprostředko- vané pomoci)
UN World Food Program (WFP)	12 792 264	0	0	110 976 873	123 769 137
dary na SOS Povodně pro rok 2002	65 382 244	3 686 414	3 324 149	0	72 392 807
UNICEF	12 367 831	136 919	0	14 319 065	26 823 815
UNHCR	14 149 757	212 429	0	10 148 485	24 510 671
Charles S. Mott Foundation	15 091 227	533 153	0	0	15 624 380
MZV ČR	11 300 000	0	0	0	11 300 000
International Organisation for Migration (IOM)	3 830 491	202 484	0	3 340 973	7 373 948
Léčiva a.s.	0	0	6 959 142	0	6 959 142
Open Society Fund Praha	5 863 694	119 226	0	0	5 982 920
EU z programu Phare	4 282 222	-45 505	0	0	4 236 717
International Rescue Committe (IRC)	4 216 287	0	0	0	4 216 287
Department for International Development (DFID)	4 058 442	0	0	0	4 058 442
dary ostatní	3 044 556	100 013	361 187	0	3 505 756
NROS	3 254 244	22 121	0	0	3 276 365
National Endowment for Democracy (NED)	3 034 606	0	0	0	3 034 606
General Electric Fund prostřednictvím United Way	2 930 760	0	0	0	2 930 760
MV ČR	2 686 000	0	0	0	2 686 000
MPSV ČR	2 396 993	170 460	0	0	2 567 453
dary na SOS Afghánistán pro rok 2002	2 190 977	0	0	0	2 190 977
Ford Foundation	2 169 626	0	0	0	2 169 626
Center for a Free Cuba	2 020 800	0	0	0	2 020 800
kursové zisky	1 871 897	0	0	0	1 871 897
ostatní příjmy z vlastní činnosti	1 761 009	0	0	0	1 761 009
CIG-IOM (USAID)	1 607 718	0	0	0	1 607 718
Úřad vlády ČR	1 599 100	0	0	0	1 599 100
Microsoft, s. r. o.	1 561 800	0	0	0	1 561 800
Česká televize - podpora provozu	1 500 000	0	0	0	1 500 000
UN OCHA	1 436 724	0	0	0	1 436 724
CHF International	1 352 339	0	0	0	1 352 339
úroky	1 346 108	0	0	0	1 346 108
Česká televize - výroba filmů	1 210 000	0	0	0	1 210 000
Western Union Foundation prostřednictvím United Way	1 093 260	0	0	0	1 093 260
NW Medical Team	1 042 550	0	0	0	1 042 550
UN World Health Organization (WHO)	974 015	31 784	0	0	1 005 799
Českoněmecký fond budoucnosti	800 000	0	0	0	800 000
NRG	525 540	0	0	0	525 540
Saferworld	504 041	0	0	0	504 041
Freedom House	424 769	0	0	0	424 769
MK ČR	380 000	0	0	0	380 000
dary na SOS Čečensko pro rok 2002	318 307	0	0	0	318 307
Velvyslanectví USA	277 804	0	0	0	277 804
jiné ostatní výnosy	273 762	0	0	0	273 762
Hammer Forum	0	0	0	244 596	244 596
OBSE	163 240	0	0	0	163 240
MŠMT ČR	160 000	0	0	0	160 000
tržby z prodeje majetku a materiálu	157 871	0	0	0	157 871
dotace ostatní	153 000	0	0	0	153 000
velvyslanectví Nizozemského království	151 000	0	0	0	151 000
dary na SOS Kosovo pro rok 2002	134 711	0	0	0	134 711
Westminster Foundation	108 833	4 300	0	0	113 133
British Know How Fund	112 873	0	0	0	112 873
Polaner Family	109 080	0	0	0	109 080
Nadace Via	107 500	0	0	0	107 500
British Council	103 420	0	0	0	103 420
Město Ostrava	100 000	0	0	0	100 000
CEE Bankwatch	90 000	0	0	0	90 000

Mezinárodní Visegrádský Fond	89 945	0	0	0	89 945
Velvyslanectví Francouzské republiky	80 000	0	0	0	80 000
Vzdělávací nadace Jana Husa	76 230	0	0	0	76 230
Kodak	60 000	0	0	0	60 000
EU EIDHR	57 472	0	0	0	57 472
Granty ostatní	55 000	0	0	0	55 000
město Jihlava	50 000	0	0	0	50 000
město Olomouc	50 000	0	0	0	50 000
Celkem	201 093 939	5 173 798	10 644 478	139 029 992	355 942 207

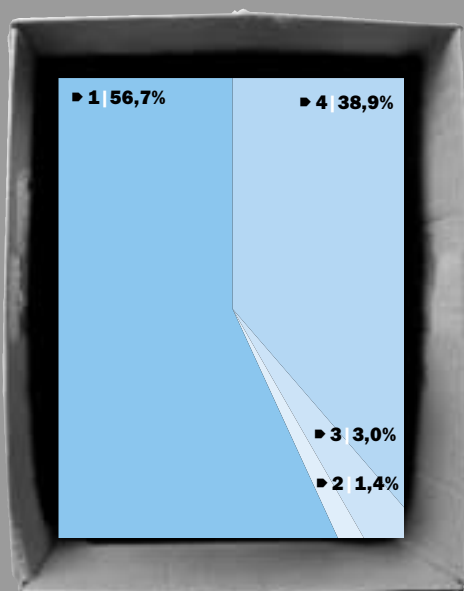
Fondy vlastního jmění a sbírkové prostředky, zbývající k čerpání pro další roky

	vlastní jmění minulých období	hospodářský výsledek	pořízený majetek z grantů pro vlastní činnost	granty na pořízení majetku	sbírkové prostředky SOS Afghanistan	sbírkové prostředky SOS Povodně	Celkem
stav k 1. 1. 2002	39 083 305	-20 537 834	1 448 823	0	0	0	19 994 294
zúčtování hospodář. výsledku 2001 – ztráta		-2 587 207					-2 587 207
zvýšení – přijaté prostředky, dary			5 390 054	10 644 478	4 839 126	237 322 789	258 196 447
snížení – poskytnutí darů				-10 644 478	-2 347 145	-67 593 866	-80 585 489
vyřazení hmotného majetku			-216 256				-216 256
doúčt.ztráty SOS Afghanistan	-800	-1 607 466					-1 608 266
stav k 31. 12. 2002	39 082 505	-24 732 507	6 622 621	0	2 491 981	169 728 923	193 193 523
				20 972 619		172 220 904	193 193 523

– Celkové výnosy včetně zprostředkované pomoci a sbírkových prostředků, zbývajících k čerpání pro další roky

1. vlastní výnosy 2002	201 093 939	38,0%
2. granty a dary na pořízení majetku	5 173 798	1,0%
3. přijaté materiální dary	10 644 478	2,0%
4. zprostředkovaná pomoc	139 029 992	26,0%
5. sbírkové prostředky, zbývající k čerpání pro další roky	172 220 904	33,0%
celkem	528 163 111	

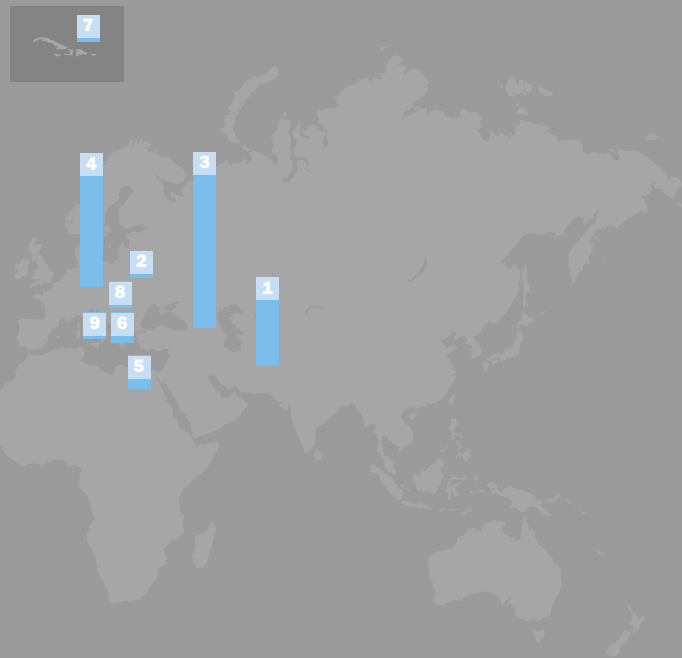

– Rozklad celkových výdajů společnosti, včetně zprostředkované pomoci

1. vlastní náklady	202 339 249	56,7%
2. pořízení techniky z grantů a darů	5 173 798	1,4%
3. přijaté a následně vydané materiální dary	10 644 478	3,0%
4. výdaje v rámci zprostředkované pomoci	139 029 992	38,9%
celkem	357 187 517	

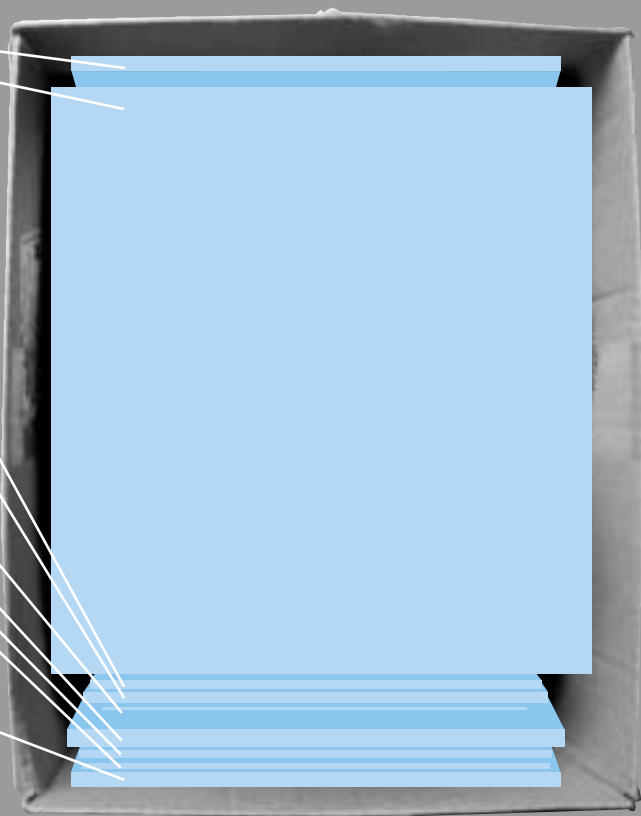
Suma výdajů a zprostředkované pomoci podle regionu působení

1. Afghánistán	67 829 255	18,99%
2. Bělorusko	2 379 458	0,67%
3. Čečensko a Ingušsko	152 560 432	42,70%
4. Česká republika	114 492 301	32,05%
5. Egypt	6 959 142	1,95%
6. Kosovo	6 527 161	1,83%
7. Kuba	2 354 457	0,66%
8. Rumunsko	2 093 241	0,59%
9. Srbsko	1 756 690	0,49%
ostatní	235 380	0,07%
celkem	357 187 517	

Suma výdajů a zprostředkované pomoci podle typu činnosti

Podpora projektů z pražské kanceláře a provoz	7 322 219	2,0%
Humanitární a rozvojová pomoc	312 345 444	87,5%
materiální pomoc	14 909 301	
potravinová pomoc	119 695 755	
pomoc po povodních v ČR	79 416 155	
rekonstrukce obydlí	17 911 855	
pomoc školství	56 544 332	
pomoc zdravotnictví	11 075 280	
ostatní pomoc	12 792 766	
Podpora lokálním samosprávám a dalším lokálním organizacím	4 367 219	1,2%
Organizování pomoci politicky, rasově a jinak pronásledovaným	5 322 799	1,5%
odškodnění obětí romského holocaustu	440 111	
rozvoj demokracie a lidská práva ve světě	4 882 688	
Poskytování pomoci mladým novinářům a nezávislému tisku	1 039 329	0,3%
Sociální poradenství –		
– terénní sociální práce v sociálně vyloučených lokalitách	8 828 349	2,5%
Organizování seminářů a školení	5 709 366	1,6%
Osvětová činnost	5 062 910	1,4%
Infoservis	1 565 593	
kampaně	458 844	
TV cyklus Člověk v tísni	1 559 514	
ostatní osvěta	1 478 959	
Organizování kulturních akcí	7 189 882	2,0%
organizace protirasistických koncertů	1 608 101	
Filmový festival Jeden Svět	5 581 781	
celkem	357 187 517	

Výrok auditora

AUDIT SERVIS, spol. s r. o. – Osvědčení Komory auditorů České republiky č. 10
Obchodní rejstřík: Městský soud Praha 1, oddíl C, vložka 1617 – společnost zapsána 17.4.1991
Pracoviště: 150 00 Praha 5, Nádražní 116/61
Tel: 257 318 993, 257 318 994, Fax: 257 326 165, Email: vysetalova@auditservis.cz

2.8. Výrok auditora

V souladu se zákonem o auditorech a auditorskými směrnicemi Komory auditorů České republiky jsme provedli audit účetní závěrky společnosti "Člověk v tísni - společnost při České televizi" ke dni 31.12.2002

Správní rada společnosti Člověk v tísni - společnost při České televizi, o.p.s je odpovědná za sestavení řádné účetní závěrky a vedení účetnictví tak, aby bylo úplné, průkazné a správné v souladu s platnými zákony a předpisy.

Naší odpovědností je vyjádřit názor na účetní závěrku jako celek na základě výsledku ověření. Naší povinností bylo získat všechny informace, které jsme považovali podle svých znalostí za nezbytné pro řádné ověření účetní závěrky. Obdrželi jsem písemné prohlášení statutárního zástupce společnosti, že nám byly poskytnuty veškeré doklady a sděleny všechny informace, potřebné k provedení ověření. Statutární zástupce společnosti současně prohlásil, že v předložené účetní závěrce jsou zahrnuty všechny hospodářské operace, na které se v ověřovaném účetním období vztahovala povinnost zaúčtování. Ověření údajů bylo provedeno výběrovým způsobem při respektování významnosti vykazovaných skutečností.

Při ověřování řádné účetní závěrky jsme nezjistili žádné skutečnosti, které by naznačovaly, že účetní záznamy, na základě kterých byla účetní závěrka sestavena, nebyly úplné, průkazné a správné ve všech významných položkách.

Poznatky, které jsme získali ověřením účetních dokladů a dalších souvisejících informací, jsou dle našeho názoru dostatečné k vyslovení závěru, že získané prostředky od poskytovatelů grantů a dárců jsou vynakládány k účelům, které jsou v souladu s posláním společnosti.

Podle našeho názoru účetní závěrka ve všech významných ohledech věrně a poctivě zobrazuje majetek, závazky, vlastní jmění a finanční situaci společnosti Člověk v tísni - společnost při České televizi, o.p.s. ke dni 31.12.2002 a výsledek hospodaření za rok 2002 v souladu se zákonem o účetnictví a příslušnými předpisy České republiky.

Výsledkem hospodaření společnosti za období 1.1.2002 až 31.12.2002 je ztráta ve výši 1.245 tis. Kč. Pro úhradu ztráty jsou dostatečné zdroje ve fondu vlastního jmění společnosti.

Výroční zpráva obsahuje výklad o hlavních aktivitách společnosti v období roku 2002. Součástí výroční zprávy za rok 2002 společnosti je i finanční přehled, který obsahuje hlavní údaje převzaté z účetní závěrky společnosti. Účetní informace obsažené ve výroční zprávě jsou v souladu s údaji uvedenými v účetní závěrce za rok 2002.

Rozvaha, Výkaz zisků a ztrát a Příloha k účetní závěrce jsou přílohami č. 1, 2 a č. 3 této zprávy.

V Praze dne 20. července 2003

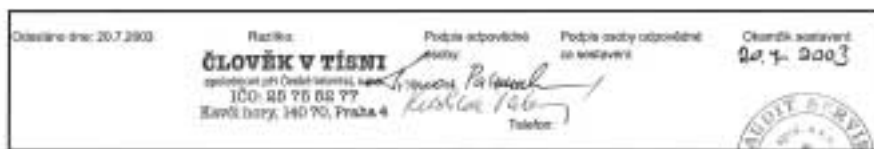

Auditorská firma:

AUDIT SERVIS, spol. s r.o.
140 00 Praha 4, Kloboučnická 14
Osvědčení Komory auditorů České republiky č. 10

Auditor:

Ing. Květoslava Vyleťalová
Osvědčení Komory auditorů České republiky č. 256

Rozvaha k 31. 12. 2002

Člověk v tísni – společnost při ČT, o.p.s.

Na Hřebenech II, Praha 4

IČO: 25755277

(v celých tisících Kč)

Poznámka:
Slavy jednotlivých OBÚ uvedených v aktivě rozvahy se dělí jako rozdíly straně straně Má číslí a Dal. Podle výsledku tohoto výpočtu vstupují zálohy do aktiv s Mladým nebo opořným zraněním. Slavy jednotlivých OBÚ uvedených v pasivě rozvahy se dělí jako rozdíly straně straně Dal a Má číslí. Podle výsledku tohoto výpočtu vstupují zálohy do pasiv s Mladým nebo opořným zraněním. Výjimku představují zálohy 336, 341, 342, 343, 345 a 371, které jsou v ROZVAZE usazeny s aktivní i pasivní, přičemž rozdíly straně vstupují:
a) do aktiv kladně - jestliže převládá stav obou straně Má číslí nad stavem straně straně Dal,
b) do pasiv kladně - jestliže převládá stav obou straně Dal nad stavem straně straně Má číslí.

Aktiva		a	b	číslo	Stav k prvnímu	Stav k poslednímu
				řádku	dni účet. období	dni účet. období
					1	2
A.	Stálá aktiva	ř.9 + 15 + 26 + 33 + 41		1	3 844	8 982
1.	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje		(012)	2		0
Dlouhodobý nehmotný majetek	Software		(013)	3	126	126
	Ocenitelná práva		(014)	4	0	0
	Drobný dlouhodobý nehmotný majetek		(018)	5	216	216
	Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek		(019)	6	0	
	Pořízení dlouhodobého nehmotného majetku		(041)	7	0	
	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmot. majetek		(051)	8	0	
	Součet ř. 2 až 8			9	342	342
2.	nehmotným výsledkům výzkumu a vývoje		(072)	10	0	
Oprávky k	softwaru		(073)	11	-21	-63
	ocenitelným právům		(074)	12	0	
	drobnému dlouhodobému nehmotnému majetku		(078)	13	-216	-216
	ostatnímu dlouhodobému nehmotnému majetku		(079)	14	0	
	Součet ř. 10 až 14			15	-237	-279
3.	Pozemky		(031)	16	0	
Dlouhodobý hmotný majetek	Umělecká díla a předměty		(032)	17	0	
	Stavby		(021)	18	0	165
	Samostatné movité věci a soubory movitých věcí		(022)	19	7 125	7 594
	Pěstitelské celky trvalých porostů		(025)	20	0	
	Základní stádo a tažná zvířata		(026)	21	0	11
	Drobný dlouhodobý hmotný majetek		(028)	22	1 628	6 234
	Ostatní dlouhodobý hmotný majetek		(029)	23	0	
	Pořízení dlouhodobého hmotného majetku		(042)	24	0	
	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek		(052)	25	0	
	Součet ř. 16 až 25			26	8 753	14 004
4.	stavbám		(081)	27	0	-12
Oprávky k	samostatným movitým věcem a soubor movitých věcí		(082)	28	-3 386	-3 843
	pěstitelským celkům trvalých porostů		(085)	29	0	
	základnímu stádu a tažným zvířatům		(086)	30	0	-1
	drobnému dlouhodobému hmotnému majetku		(088)	31	-1 628	-1 229
	ostatnímu dlouhodobému hmotnému majetku		(089)	32	0	0
	Součet ř. 27 až 32			33	-5 014	-5 085
5.	Majetkové účasti v podnicích s rozhodujícím vlivem		(061)	34	0	0
Dlouhodobý finanční majetek	Majetkové účasti v podnicích s podstatným vlivem		(062)	35	0	0
	Dlužné cenné papíry držené do splatnosti		(063)	36	0	0
	Půjčky podnikům ve skupině		(066)	37	0	0
	Ostatní dlouhodobé půjčky		(067)	38	0	0
	Ostatní dlouhodobý finanční majetek		(069)	39	0	0
	Pořízení dlouhodobého finančního majetku		(043)	40	X	0
	Součet ř. 34 až 40			41	0	0
B.	Oběžná aktiva	ř. 52 + 71 + 80 + 85		42	49 624	269 272
1.	Materiál na skladě		(112)	43	0	0
Zásoby	Materiál na cestě		(119)	44	0	0
	Nedokončená výroba		(121)	45	0	0
	Polotovary vlastní výroby		(122)	46	0	0
	Výrobky		(123)	47	0	0
	Zvířata		(124)	48	0	0
	Zboží na skladě		(132)	49	0	0
	Zboží na cestě		(139)	50	0	0
	Poskytnuté zálohy na zásoby (z účtu 314)			51		
	Součet ř. 43 až 51			52	0	0
2.	Odběratelé		(311)	53	2 953	2 292
Pohledávky	Směnky k inkasu		(312)	54	0	
	Pohledávky za eskontované cenné papíry		(313)	55	0	
	Poskytnuté provozní zálohy (314 mimo ř.51)			56	1 405	330
	Ostatní pohledávky		(315)	57	199	184
	Pohledávky za zaměstnanci		(335)	58	188	236
	Pohledáv. za institucemi soc.zabezpečení a zdrav. pojištění		(336)	59		
	Daň z příjmů		(341)	60		204
	Ostatní přímé daně		(342)	61		

	Daň z přidané hodnoty	(343)	62		108
	Ostatní daně a poplatky	(345)	63		
	Nároky na dotace a ostatní zúčtování se státním rozpočtem	(346)	64		19 105
	Nároky na dotace a ost.zúčtování s rozp.orgánů územ.samospráv.celků (348)		65		
	Pohledávky za účastníky sdružení	(358)	66	0	
	Pohledávky z pevných termínových operací	(373)	67	X	
	Pohledávky z emitovaných dluhopisů	(375)	68	0	
	Jiné pohledávky	(378)	69	15 436	28 762
	Opravná položka k pohledávkám	(391)	70	0	0
	Součet ř. 53 až 69 minus 70		71	20 181	51 221
3.	Pokladna	(211)	72	1 590	2 294
Krátkodobý finanční majetek	Ceniny	(213)	73	389	
	Bankovní účty	(221)	74	23 172	209 973
	Majetkové cenné papíry k obchodování	(251)	75	0	
	Dlužné cenné papíry k obchodování	(253)	76	0	
	Ostatní cenné papíry	(256)	77	0	
	Pořízení krátkodobého finančního majetku	(259)	78	X	
	Peníze na cestě	(±261)	79	0	0
	Součet ř. 72 až 79		80	25 151	212 267
4.	Náklady příštích období	(381)	81	2 792	3 284
Přechodné účty aktivní	Příjmy příštích období	(385)	82	908	971
	Kursově rozdíly aktivní	(386)	83	592	1 529
	Dohadné účty aktivní	(388)	84	0	
	Součet ř. 81 až 84		85	4 292	5 784
Úhrn aktiv		ř. 1 + 42	86	53 468	278 254

Pasiva		a	b	číslo	Stav k prvnímu	Stav k poslednímu
				řádku	dni účet. období	dni účet. období
					3	4
A.	Vlastní zdroje krytí stálých a oběžných aktiv	ř. 91 + 95	87		17 407	191 949
1.	Vlastní jmění	(901)	88		19 994	20 973
Jmění	Fondy	(911)	89		0	172 221
	Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků	(±921)	90		X	
	Součet ř. 88 a 90		91		19 994	193 194
2.	Účet hospodářského výsledku	(±963)	92		0	-1 245
Hospodářský výsledek	Hospodářský výsledek ve schvalovacím řízení	(±931)	93		-2 587	
	Nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta minulých let	(±932)	94		0	0
	Součet ř. 92 až 94		95		-2 587	-1 245
B.	Cizí zdroje	ř. 97 + 103 + 121 + 128 + 133	96		36 061	86 305
1.	Zákonné rezervy	(941)	97		0	0
2.	Emitované dluhopisy	(953)	98		0	0
Dlouhodobé závazky	Závazky z pronájmu	(954)	99		0	0
	Dlouhodobé přijaté zálohy	(955)	100		0	0
	Dlouhodobé směnky k úhradě	(958)	101		0	0
	Ostatní dlouhodobé závazky	(959)	102		0	0
	Součet ř. 97 až 102		103		0	0
3.	Dodavatelé	(321)	104		3 400	3 369
Krátkodobé závazky	Směnky k úhradě	(322)	105		0	
	Přijaté zálohy	(324)	106		80	68
	Ostatní závazky	(325)	107		180	909
	Zaměstnanci	(331)	108		586	940
	Ostatní závazky vůči zaměstnancům	(333)	109		0	
	Závazky k institucím soc.zabezpečení a zdrav.pojištění	(336)	110		253	654
	Daň z příjmů	(341)	111		70	
	Ostatní přímé daně	(342)	112		50	242
	Daň z přidané hodnoty	(343)	113		0	
	Ostatní daně a poplatky	(345)	114		0	1
	Závazky ze vztahu k státnímu rozpočtu	(346)	115		40	
	Závazky ze vztahu k rozpočtu orgánů územ.samospráv. celků	(348)	116		0	
	Závazky z upsaných nesplacen. cenných papírů a vkladů	(367)	117		0	
	Závazky k účastníkům sdružení	(368)	118		0	
	Závazky z pevných termínových operací	(373)	119		X	
	Jiné závazky	(379)	120		2 168	21 013
	Součet ř. 104 až 120		121		6 827	27 196
4.	Dlouhodobé bankovní úvěry	(951)	122		0	
Bankovní výpomoci a půjčky	Krátkodobé bankovní úvěry	(231)	123		0	
	Eskontní úvěry	(232)	124		0	
	Emitované krátkodobé dluhopisy	(241)	125		0	
	Vlastní dluhopisy	(255)	126		0	
	Ostatní krátkodobé finanční výpomoci	(249)	127		0	
	Součet ř. 122 až 127		128		0	0
5.	Výdaje příštích období	(383)	129		1 628	1 550
přechodné účty pasivní	Výnosy příštích období	(384)	130		27 413	56 820
	Kursově rozdíly pasivní	(387)	131		193	739
	Dohadné účty pasivní	(389)	132		0	
	Součet ř. 129 až 132		133		29 234	59 109
Úhrn pasiv		ř. 87 + 96	134		53 468	278 254

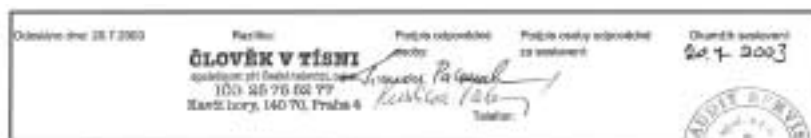
Výkaz zisku a ztráty k 31. 12. 2002

Člověk v tísni – společnost při ČT, o.p.s.

Na Hřebenech II, Praha 4

IČO: 25755277

(v celých tisících Kč)

Číslo účtu	Název ukazatele	Číslo řádku	Činnosti:	hlavní 5	hospodářská 6	7	Celkem 8
501	Spotřeba materiálu	1		27 434	202	77	27 713
502	Spotřeba energie	2		168	38		206
503	Spotřeba ostatních neskladovatelných dodávek	3		0			0
504	Prodané zboží	4		0			0
511	Opravy a udržování	5		817	31	17	865
512	Cestovné	6		7 672			7 672
513	Náklady na reprezentaci	7		197		24	221
518	Ostatní služby	8		61 063	1 917	422	63 402
521	Mzdové náklady	9		18 425	286	191	18 902
524	Zákonné sociální pojištění	10		5 450	74	65	5 589
525	Ostatní sociální pojištění	11		0			0
527	Zákonné sociální náklady	12		0			0
528	Ostatní sociální náklady	13		0			0
531	Daň silniční	14		5			5
532	Daň z nemovitostí	15		0			0
538	Ostatní daně a poplatky	16		23			23
541	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	17		0			0
542	Ostatní pokuty a penále	18		10			10
543	Odpis nedobytné pohledávky	19		0			0
544	Úroky	20		0			0
545	Kursově ztráty	21		6 907			6 907
546	Dary	22		68 851			68 851
548	Manka a škody	23		3			3
549	Jiné ostatní náklady	24		725			725
551	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	25		867	103		970
552	Zůstatková cena prodaného dlouhodob.nehmot.a hmot.majetku	26		273			273
553	Prodané cenné papíry a vklady	27		0			0
554	Prodaný materiál	28		0			0
556	Tvorba zákonných rezerv	29		0			0
559	Tvorba zákonných opravných položek	30		0			0
581	Poskytnuté příspěvky zúčtované mezi organ.složkami	31		0			0
582	Poskytnuté příspěvky	32		1			1
Účtová třída 5 celkem (řádek 1 až 32)		33		198 891	2 651	796	202 338
601	Tržby za vlastní výroby	34		0			0
602	Tržby z prodeje služeb	35		58 924	2 467		61 391
604	Tržby za prodané zboží	36		0			0
611	Změna stavu zásob nedokončené výroby	37		0			0
612	Změna stavu zásob polotovarů	38		0			0
613	Změna stavu zásob výrobků	39		0			0
614	Změna stavu zvířat	40		0			0
621	Aktivace materiálu a zboží	41		0			0
622	Aktivace vnitroorganizačních služeb	42		0			0
623	Aktivace dlouhodobého nehmotného majetku	43		0			0
624	Aktivace dlouhodobého hmotného majetku	44		0			0
641	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	45		0			0
642	Ostatní pokuty a penále	46		0			0
643	Platby za odepsané pohledávky	47		0			0
644	Úroky	48		1 346			1 346
645	Kursově zisky	49		1 872			1 872
648	Zúčtování fondů	50		68 026			68 026
649	Jiné ostatní výnosy	51		274			274
652	Tržby z prodeje dlouhodobého nehmotného a hmotného majet.	52		148			148
653	Tržby z prodeje cenných papírů a vkladů	53		0			0
654	Tržby z prodeje materiálu	54		9			9
655	Výnosy z krátkodobého finančního majetku	55		0			0
656	Zúčtování zákonných rezerv	56		0			0
657	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	57		0			0
659	Zúčtování zákonných opravných položek	58		0			0
681	Přijaté příspěvky zúčtované mezi organizačními složkami	59		0			0
682	Přijaté příspěvky	60		5 773			5 773
684	Přijaté členské příspěvky	61		0			0
691	Provozní dotace	62		61 904	350		62 254
Účtová třída 6 celkem (řádek 34 až 62)		63		198 276	2 817	0	201 093
Hospodářský výsledek před zdaněním (ř.63 - 33)		64		-615	166	-796	-1 245
591	Daň z příjmů	65		0			0
595	Dodatečné odvody daně z příjmů	66		0			0
Hospodářský výsledek po zdanění (ř.64 - 65 - 66) (±)		67		-615	166	-796	-1 245

Příloha k účetní závěrce ke dni 31.12.2002

1. Obecné údaje

Účetní jednotka:

Člověk v tísni – společnost při České televizi o.p.s.

Sídlo:

Na Hřebenech II
140 70 Praha 4 – Kavčí Hory
IČO: 25755277

Právní forma:

Právní osoba podle zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech, která zajišťuje zejména tyto obecně prospěšné služby:

- organizace humanitární a rozvojové pomoci v zahraničí a tuzemsku
- poskytování pomoci politicky, rasově či jinak pronásledovaným osobám v zahraničí i tuzemsku
- poskytování pomoci mladým novinářům a nezávislému tisku v zahraničí i tuzemsku
- organizování pomoci lokálními samosprávám a dalším lokálními organizacím
- organizování pomoci menšinám v zahraničí i v tuzemsku
- sociální poradenství
- osvětová činnost
- organizace seminářů a školení
- organizování kulturních a sportovních akcí

Vedle základních činností, uvedených v předchozím odstavci tohoto článku, za jejichž účelem byla společnost založena, jsou dále předmětem činnosti i doplňkové činnosti, které společnost vykonává zásadně za úplatu. Těmito doplňkovými činnostmi se rozumí:

- tvorba a distribuce audiovizuálních pořadů
- reklamní činnost
- zprostředkovatelská činnost v oblasti reklamy

Doplňkové činnosti společnost vykonává výhradně za účelem dosažení účinnějšího využití majetku a zároveň jejich výkonem nesmí být ohrožena kvalita, rozsah a dostupnost obecně prospěšných služeb. Zároveň případný zisk z výkonu těchto doplňkových činností smí být použit pouze pro zkvalitnění a rozšíření obecně prospěšných společností.

Datum vzniku o.p.s.:

16. dubna 1999

Registrace:

Společnost je zapsána v rejstříku obecně prospěšných společností, vedeného Městským soudem v Praze, oddíl O., vložka 119

Orgány společnosti ke dni sestavení účetní závěrky jsou:

Správní rada:

Kristina Taberyová – předseda
Jaromír Štětina
Milan Maryška do své smrti,
tedy do 4. 12. 2002

Dozorčí rada:

Vlasta Lajčáková
Jan Urban
Marek Žák

Ředitel o.p.s.:

Tomáš Pojar

Zakladatelé:

Česká televize
Ing. Jaromír Štětina
Šimon Pánek

Počet zaměstnanců, osobní náklady

Průměrný počet zaměstnanců:			
Rok	2002	2001	
	65 (+ mise v Rusku)	43	
z toho: řídicích pracovníků			
Rok	2002	2001	
	2	1	
Osobní náklady celkem			
Rok	2002	2001	
	24.491 tis.	10.082 tis. Kč	
z toho: mzdové náklady			
Rok	2002	2001	
	18.902 tis. Kč	8.097 tis. Kč	

V roce 2002 nebyly poskytnuty odměny, půjčky, záruky ani další plnění členům statutárních a řídicích orgánů společnosti.

2. Informace o použitých účetních metodách, obecných účetních zásadách

Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek

Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek je oceněn v ceně pořízení včetně vedlejších pořizovacích nákladů (dopravné, instalace, apod.).

Odpisování dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku je upraveno odpisovým plánem. Účetní odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku jsou stanoveny rovnoměrně, doba účetního odpisování je stanovena shodně se zařazením do odpisových skupin podle zákona o dani z příjmů. Drobný dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek je účetně odepisován do nákladů v pořizovací ceně v měsíci uvedení do užívání.

Darovaný majetek nebo majetek pořízený z prostředků donátorů určených na nákup dlouhodobého majetku není odepisován a jeho pořízení je účtováno ve prospěch aktiv a na vrub fondů společnosti.

Zásoby

Nakupované zásoby jsou oceňovány pořizovací cenou, která obsahuje cenu pořízení zásob a náklady související s pořízením.

Používání cizí měny v účetnictví

V průběhu účetního období byly pohledávky a závazky evidované v cizí měně přepočítávány na českou měnu kurzem ČNB platným vždy k 1. dni příslušného měsíce.

Hodnota finančního majetku, závazků a pohledávek vykazovaných k 31.12.2002 a evidovaných v cizí měně byla přepočítána na Kč směnným kurzem ČNB platným ke dni 31.12.2002. Zjištěné kurzové rozdíly jsou zachyceny v rozvaze na účtech:

■ kurzové rozdíly aktivní	
ř. 83 Rozvahy	1 529 tis. Kč
■ kurzové rozdíly pasivní	
ř.131 Rozvahy	739 tis. Kč

V souladu s předpisy platnými v České republice neovlivňuje přepočet majetku a závazků evidovaných v cizí měně k datu 31.12.2002 výsledek hospodaření za účetní období 2002.

Pro potřeby sestavení výkazů v EUR jsou hodnoty ve výkazech uvedené v Kč přepočteny směnným kurzem ČNB platným k datu 31.12.2002 tj. kurz 31,60.

3. Doplňující informace k rozvaze a výkazu zisku a ztráty

Po datu účetní závěrky nedošlo k událostem, které by významným způsobem ovlivnily hodnocení společnosti a ukazatele vykázané v účetní závěre.

Dlouhodobý majetek (v tis. Kč)

Dlouhodobý nehmotný majetek – – pořizovací cena

stav k 31.12.2001	342
stav k 31.12.2002	342
■ z toho:	
software	126
drobný nehmotný majetek	216

Dlouhodobý hmotný majetek – – pořizovací cena

stav k 31.12.2001	8.753
přírůstky celkem	6.648
■ z toho:	
stavby	165
automobily	969
ostatní samostatné movité věci	231
drobný hmotný majetek	5.271
zvířata (kůň)	11
Úbytky:	
celkem	-1.397
■ z toho:	
prodej automobilů	- 410
vyřazení ostatních samostatných movitých věcí	- 159
darování ostatních samostatných movitých věcí	- 163
vyřazení drobného majetku	- 494
darování drobného majetku	- 171
stav k 31.12.2002	14.004
■ z toho:	
stavby	165
automobily	1.652
ostatní samostatné movité věci	5.942
drobný hmotný majetek	6.234
zvířata (kůň)	11

Oprávký dlouhodobého majetku

stav k 31.12.2001	5.251
stav k 31.12.2002	5.364
■ z toho:	
software	63
drobný nehmotný majetek	216
stavby	12
automobily	810
ostatní samostatné movité věci	3.033
drobný hmotný majetek	1.229
zvířata (kůň)	1

Zůstatková cena dlouhodobého majetku

stav k 31.12.2001	3.844
stav k 31.12.2002	8.982
■ z toho:	
software	63
drobný nehmotný majetek	0
stavby	153
automobily	842
ostatní samostatné movité věci	2.909
drobný hmotný majetek	5.005
zvířata (kůň)	10

Majetek zatížený zástavním právem nebo věcným břemenem účetní jednotka nemá.

Pohledávky (v tis. Kč)

Pohledávky celkem	51.221
Pohledávky z obchodního styku celkem	2.806
z toho pohledávky za odběrateli	2.292
■ z toho:	
pohledávky po lhůtě splatnosti více jak 12 měsíců	0
pohledávky po lhůtě splatnosti přes 6 měsíců	0
pohledávky po lhůtě splatnosti do 6 měsíců	0
pohledávky před uplynutím doby splatnosti	2.292
poskytnuté provozní zálohy	330
významnou částkou z poskytovaných provozních záloh tvoří	
■ zálohy dlouhodobé /mobilní operátoři, CCS/	62
■ kauce na nájem MÚ Praha 2	76
ostatní pohledávky	184
Pohledávky za zaměstnanci –	
– nevyúčtované provozní zálohy	236
Pohledávky za státním rozpočtem	312
■ z toho:	
daň z příjmů – záloha na DPPO	15
daň z příjmů – srážková daň z úroků	
z termínovaných účtů	189
daň z přidané hodnoty – NROS	108
Nároky na dotace - MPSV ČR - projekt varianty EQUAL	19.105
Jiné pohledávky - pohledávky granty (uzavřené smlouvy)	28.762

Finanční majetek (v tis. Kč)

Krátkodobý finanční majetek celkem	212.267
Hotovost pokladny	2.294
Bankovní účty	209.973

Přechodné účty aktivní (v tis. Kč)

Přechodné účty aktivní celkem	5.784
Náklady příštích období	3.284
(nájem, pojistné, monitoring, domény)	
Příjmy příštích období	971
■ z toho:	
doúčtování humanitární akce WFP za 12/2002	747
příjem za nájem v Afghánistánu za 12/2002	9
příjem ze vstupného ONE World Vyškov 2002	5
příjem z akcí 2002 - UNICEF + IOM	210
(vyrovnáno úhradou v 04/2003)	
Kursově rozdily aktivní	1.529

Závazky (v tis. Kč)

Závazky celkem	27.196
Závazky z obchodních vztahů celkem	4.346
■ z toho:	
závazky k dodavatelům	3.369
■ z toho:	
závazky před uplynutím doby splatnosti	2.109
závazky po uplynutí doby splatnosti ke společnostem:	
BEKE (pozastavená platba 31.760,41 USD)	958
Intersos (4 752,75 USD)	143
MPDL (5 276,17 USD)	159
ostatní závazky po uplynutí doby splatnosti	0
přijaté zálohy	68
ostatní závazky	909
Závazky vůči zaměstnancům	940
Závazky k institucím sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	654
Závazky ke státu	243
závazky ke státnímu rozpočtu -	
- daň z příjmů ze závislé činnosti	242
ostatní daně a poplatky - doplatek silniční daně dle příznání	1
Jiné závazky	21.013
■ z toho:	
odvod stanoveného povinného podílu za osoby se ZPS	46
WFP - Pekárny - závazek z nevyčerpané dotace (vrácen v 04/2003)	161
poskytnuté peněžní dary právnických osob	10.477
poskytnuté peněžní dary fyzických osob	7.810
závazky z dílčího plnění dle smluvních vztahů	2.407
závazky za autorská díla (články, výroba filmů apod.) (uhrazeno v 01/2003)	100
ostatní závazky	12

Pozastávka BEKE byla zaplacená v roce 2000 ve výši 11.547,33 USD, SCB do 31.12.2000 však nevystavila finální fakturu, tudíž nemůže být doplacená zbývající částka, která však bude snížena o smluvní pokutu a úroky z prodlení SCB s placením smluvní pokuty.

U závazku firmy BEKE nedošlo v roce 2002 k žádné změně. Veškeré závazky společnosti jsou zobrazeny v účetní závěrce, žádné další závazky společnost neevduje.

Vlastní jmění (v tis. Kč)

Vlastní jmění - stav k 1.1.2002	19.994
Pořízený dlouhodobý hmotný majetek	
z grantových prostředků	5.390
Hospodářský výsledek - ztráta za rok 2001	-2.587
Úbytek (narovnání sbírky SOS Afghánistán - proúčtováno ve prospěch Fondů)	-1.608
Vyřazení dlouhodobého hmotného majetku	-216
Vlastní jmění - stav k 31.12.2002	20.973

Schválení účetní závěrky za rok 2001

Správní rada na svém zasedání dne 22.1. 2003 schválila účetní závěrku společnosti za účetní období roku 2001, ve kterém byla vykázána ztráta ve výši 2 587 tis. Kč, která byla zaúčtována na účet vlastního jmění.

Fondy

Zůstatek na účtu 911 - Fondy je tvořen nevyčerpanými prostředky veřejných sbírek podle zákona č. 117/2001 Sb. určených na akce SOS Povodně a SOS Afghánistán v celkové výši 172.221 tis. Kč.

Přehled veřejné sbírky SOS Povodně

příjmy celkem do 31. 12. 2002	237.323 tis. Kč
čerpání celkem do 31. 12. 2002	67.594 tis. Kč
zůstatek ke dni 31. 12. 2002	169.729 tis. Kč

Přehled veřejné sbírky SOS Afghánistán

příjmy celkem do 31. 12. 2002	5.292 tis. Kč
čerpání celkem do 31. 12. 2002	2.800 tis. Kč
zůstatek ke dni 31. 12. 2002	2.492 tis. Kč

Přechodné účty pasivní (v tis. Kč)

Přechodné účty pasivní celkem	59.109
Výdaje příštích období - nevyfakturované dodávky	1.550
■ z toho:	
náhrady cestovních výdajů	622
elektřina, plyn, služby spojené s nájmem	113
telefonní poplatky	36
nevyfakturované projekty	317
výdaje akcí ukončených k 31.12.2002	447
celní poplatky a ostatní nevyfakturované dodávky	15
Výnosy příštích období	56.820
■ Granty - přijaté prostředky na projekty, které budou uskutečněny v dalším období	
Kursově rozdíly pasivní	739

V Praze dne 20.7.2003

Kristina Taberyová
 Kristina Taberyová - předsedkyně správní rady

ČLOVĚK V TÍSNI
 společnost s r. o. Česká republika, s.r.o.
 IČO: 25 76 52 77
 Karolínský, 140 70, Praha 6

Zakladatelé
Česká televize
Jaromír Štětina
Šimon Pánek

Správní rada
Kristina Taberyová
Jaromír Štětina
Milan Maryška
(do 4. prosince 2002)

Dozorčí rada
Vlasta Lajčáková
Marek Žák
Jan Urban

Naši pracovníci

stav k 30. 6. 2003

Vedení společnosti:

Ředitel

Tomáš Pojar

Finanční ředitel

Jan Kamenický

Humanitární a rozvojová pomoc

Šimon Pánek

Jeden svět

Igor Blažević

Provozní ředitel

Robert Basch

Public relations

Marie Wichterlová

Infoservis

Marie Peřinová

Varianty

Zuzana Ramajzlová

Terénní sociální práce

Jan Černý

Lidská práva a demokracie

Tomáš Janeba od 4/2003

Jednotlivé projekty a provoz

Sekretariát

Monika Janovská

Anděla Podhorská

Fundraising

Kateřina Besserová

IT&DTP

Josef Homolka od 1/2003

Zdeněk Slunečko od 3/2003

Klub přátel

Bohumila Ranglová

Finanční oddělení

Helena Balajková

Eva Bartáková

Ondřej Blažek

Klára Boučková

Eva Hilnerová

Edita Kellnerová

Dagmar Majnušová

Markéta Novotná

Jana Rydvalová

Anna Spružinová

Martina Sýkorová

Jaroslav Zoch

Humanitární a rozvojová pomoc

Afgánistán

Petr Baše

Martina Goldová

Jiří Knitl

Tomáš Kocian

Šárka Kuchtová

Jan Mrkvička

Martina Sýkorová

David Ševčík

Marek Štys

Pavel Veselý

Tomáš Vlach

Ondřej Zapletal

Čečensko

Natalie Bellusová

Radek Červinka

Adriana Dergamová

Petr Hulec

Petr Kostohryz od 1/2003

Dagmar Kuzmová

Josef Pazderka

Irák

Petr Baše

Václav Pecha

Marek Štys

Ostatní

Lukáš Melnický

Kateřina Kašová

Jiří Škvor od 4/2003

SOS Povodně

Milena Alinčová

Štěpán Bolf

Zdeněk Brabenec

Lenka Budilová

Matěj Dřask

Veronika Dvořáčková

Jan Faltus

Antonín Frel

Emil Fučík

Markéta Hajska

Kristina Hasoňová

Jakub Hradílek

Kateřina Jedličková

Klára Kalibová

Pavel Kouřim

Ondřej Lachman

Ester Lauferová

Milan Machalíček

Pavel Mandula

Adam Navrátil

Čeněk Němec

Miroslav Parvonič

Bronislav Podlaha

Ondřej Poduška

Martin Přidal

Petra Sedláčková

Martin Srdce

Michal Stark

Vladimír Svoboda

Marek Šmídl

Majda Šnajdřová

Michal Tošner

Tomáš Vyhňálek

Dan Weidenhoffer

Tereza Zíková

FoRS

Jan Plešinger

Jeden svět 2003

Věra Exnerová

Michaela Hudecová

Michal Křivohlávek

Kateřina Lišková

Tereza Porybná

Jitka Prokšíková

Marian Rupert

Karel Strachota

Martin Svoboda od 8/2002

Jiří Turek

Helena Zajícová

Infoservis

Filip Hrubý od 1/2003

Filip Pospíšil

Karla Štěpánková

Varianty

Jan Buryánek

Ladislava Češková

Lucie Erazimová

Tomáš Hirt

Markéta Hrabáková

Tomáš Jacko

Iva Jánská

Veronika Kamenická

Claudie Lavičková

Jan Schroth

Pavel Sýkora

Terénní sociální práce

Dušan Badi

Ján Balog

Pavel Bartoš

Markéta Bodrinová

Jozef Cicko

Ján Čonka

Kálmán Daňo

Milan Demeter

Vladimír Demeter

Petr Dobrovodský

Kristián Drapák

Jana Ďaďová

Dana Glacová

Roman Grajcar

Viliam Hangurbadžo

Emilie Horáčková

Marta Hudečková

Imra Horváth

Jan Husák

Kristýna Kabelová

Michal Karala

Alexander Karička

Alena Kleinerová

Michal Kojan

Adriana Kontinová

Michal Kováčik

Michal Kročil

Vít Kučera

Jarmila Kuchárová

Ilona Labuřová

Martin Makula

Jaroslav Marek

Barbora Marešová

Štěpán Moravec

Zdeněk Papík

Pavel Petický

Leona Svobodová

Jan Sipos

Matěj Šarkozi

Zdeněk Telvák

Pavel Uhl

Martina Uramová

Kateřina Vaněčková

Lenka Zikmundová

Odkodnění

Jana Kramářová

Zuzana Ramajzlová

Jakub Steiner od 4/2002

Očernění

Martin Šimáček

Jaroslav Valúch

Lenka Vochocová

Iva Zimová

Lidská práva a demokracie

Jan Marian

Carlos Gonzales

Illia Hlybouski

Pavel Hroch

Ondřej Soukup

Luboš Veselý

Civilní služba

Bohuslav Beneš

Jiří Hamhalter

Josef Homolka do 1/2003

Tomáš Janeba do 4/2003

Petr Lorenc do 7/2002

Michal Marek

Milan Mašek do 5/2003

Tomáš Matějčik

Ondřej Mathé

Matěj Novák

Roman Pekař

Vladimír Pohl

Pavel Sláma

Zdeněk Slunečko do 3/2003

Robert Spálavský

Jan Spěváček do 11/2002

Jakub Steiner do 3/2002

Martin Svoboda do 7/2002

Jiří Škvor do 4/2003

Petr Uhlík

Ondřej Urban do 6/2003

Jiří Velenský

Marek Vozka

Marek Vyžvalda

Poděkování

Haně Lamblové, Jindře Heinzové,
Libuši Škopkové a Obchodní kanceláři – Ekonomika, s.r.o.,
auditorce Květoslavě Vyleťalové, daňovému poradci Josefu Ježkovi

Výroční zpráva 2002

Poděkování fotografům:

ČTK – EPA
Iva Zimová
Karel Strachota
archív společnosti Člověk v tísni

Adresa:

Člověk v tísni – společnost při ČT, o.p.s.
Sokolská 18
120 00 Praha 2
Tel.: +420 226 200 400
IČO: 25 75 52 77
DIČ: 004-25 75 52 77
E-mail: mail@pinf.cz
www.clovekv tisni.cz

Jazyková korektura

Brenda Jechová

Grafická úprava:

Martin Svoboda

Redakce:

Marie Wichterlová
Tomáš Pojar

Fatmira se vrací
domů po dvou letech.
Severní Afghánistán,
únor 2002

SOS Sarajevo, SOS Kosovo, SOS Afghánistán, SOS Povodně...

10 let pomáháme. Připojte se.

Klub přátel Člověka v tísní — www.clovekvtisni.cz/klub